

MAGYAR LAJDA

+ 4 lei

Taxa postală plătită în nr. aprobării Dir. Gen. PTT

ROMANIA

T. „Dunaposta“

BUDA
Postaf.

Főzerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évtolyam, 211 (1653) szám * Vasárnap, 1937 október 17

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Bensőséges örömmel ünnepelte meg az ország a király születésnapját

Királyi beszéd zárta le az idei őszi hadgyakorlatokat. Őfelsége II. Károly királyt a hadiskola első tanárának, Mihály nagyvajdát pedig a hadsereg legfiatalabb hadnagyává nyilvánították

Szombaton az egész ország bensőséges őszinte örömmel ünnepelte meg Őfelsége, II. Károly király meggyenyegedik születésnapját. Ebben az örömteli ünnepelésben az ország loyális kisebbségi népe is osztozott.

Az oradeai görögkeleti katedrálisban dr Popoviciu Nicolae fényes segédlettel ünnepi misét mondott, amelyen a katonai és polgári hatóságok és előkelőségek vettek részt. Ugyancsak fényes egyházi ünnepség volt a görög katolikus székesegyházban, valamint a többi felekezetek templomaiban is.

A hivatalokban és az iskolákban Őfelsége II. Károly király születésnapja alkalmából szünet volt. Este fátylaszínház vonul végig a főbogarodiszba öltözött város utcáin.

Sibiuból jelentik: Az őszi hadgyakorlatok október 15-én befejeződtek. A városi színházban pénteken este került sor a hadgyakorlatok tanulságainak megvitatására. A király és a tábornoki kar jelenlétében Motas tábornok tartott beszámolót, amihez Őfelsége is hozzászólt. A tárgyalásokból kitűnik, hogy a manőverek hatalmas bizonyítékát szolgáltatották a román katonai erényeknek. Nem lehet a kékek, vagy vörös jelzésű csapatok győzelméről beszélni, hanem csak az ember és hadianyag magasrendűségét lehet megállapítani, ami felett a hadsereg ma rendelkezik.

Majd később a tisztikaszinóban bankett következett, melyen Iliasevici tábornok, hadügyminiszter beszédet tartott. Hódolatát fejezte ki az uralkodónak és méltatta a király érdemeit a hadgyakorlatok sikere körül, majd Mihály vajdát élte, aki október 25-én a román tisztikar sorába lép, melynek legfiatalabb hadnagya lesz.

Az uralkodó válaszában kijelentette, hogy

Vaida Sándor saját javára vonja le az alba-iuliai ünnepség tanulságait

Azzal vádolja politikai ellentelét, hogy programját kisajátították

Bucuresti. Saját tud. Az alba-iuliai ünnepségek után a vaidisták díszlakomát rendeztek a város egyik vendéglőjében, amelyen Vaida Sándor érdekes beszédet mondott.

Dívatós ma, — kezdte, — nemzeti szocializmusról beszélni. Ennek az eszmének századokra visszanyúló nyomainak vannak a történelemben, de a világon az első nemzeti szocialista megnyilatkozás Horia lázadása volt. Mi, akik a román nemzet népi jogaiba való visszahelyezése érdekében harcolunk, csak halvány árnyképei vagyunk elődeinknek. Azért alkalmas időpont ezt újra hangsúlyozni a román front célkitűzéseit.

— Nem állítom, hogy a közigazgatási vá-

a hadgyakorlatok megerősítették a hadsereg iránti bizalmában, köszönetet mondott a katonáknak és a csapatok vezetőinek, valamint a hadügyminiszternek nehéz és sikeres munkájukért.

— A hadgyakorlatok — mondotta az uralkodó — az ész és a test iskoláját jelentik, de a lélek iskolájának szerepét is be kell tölteniök a nemzeti hősiesség szolgálatában.

Az uralkodó hangsúlyozta, hogy a kormány erőfeszítései folytán sikerült megerősíteni a hadsereg anyagi alapját. Ezeket az erőfeszítéseket folytatni fogják az ország vezetői, de a hadsereg parancsnokai kell, hogy kiegészítsék azokat a bátorság és hősiesség teljesítményeivel. A lelki erősítés folyamata együtt kell hogy haladjon az anyagi megerősítés művelével. Tudtam, hogy tisztikarom soraiban meg fogom találni ezt a szellemét az áldozatkészségnek.

Az uralkodó ezután francia nyelven Garmelin tábornokhoz intézett néhány szót, akiknek köszönetet mondott a hadgyakorlatokon való megjelenésért.

A bankett alatt a királyt Iliasevic hadügyminiszter a legfőbb hadiskola végzettjének és első tanárának nyilvánította.

A KORMÁNY SZERENESKIVÁNATA AZ URALKODÓ SZÁMÁRA.

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai még péntek este különvonattal visszaérkeztek a fővárosba. Szombaton délelőtt istentiszteleten vettek részt a bucaresti patriarchai templomban s aztán Sinaiára utaztak, hogy az uralkodónak szerenese kivánataikat fejezzék ki. A király és Mihály nagyvajda ugyanis már előbb visszatértek Sinaiába Sibiuból.

lasztásokon sikereink lettek volna. Ehhez nem voltak meg az anyagi eszközeink. Erkölcsi sikereink annál nagyobbak. A Liberális Párt abból csinál dicsőséget magának, hogy a Román Front programjából vett eszméket valószínűsíti meg Pop Valér a királyt olyan program jóváhagyására kérte, amely a mi programunk volt. De a Frontul Románesc nemcsak Pop Valért szállította, hanem eszméink vallójának mutatkozott legutóbb Michalche is. Legalább kijelentésének részleteiben ezt bizonyította. Sőt ugyanígy tesz még Madgearu is, aki a román front legutóbb megjelent programismertető röpiratából lopja ujabban népgazdasági elméleteit

Iskola és közszellem

(F. V.) Valamely nép műveltségének, kulturájának foka és minősége nem kis részben függ az ország főiskoláitól s e főiskolák szellemétől. De éppúgy, amint ezek közvetlenül befolyást gyakorolnak az eszmék kialakulására, a felsőbb iskolák és népiskolák is bizonyos mértékben többé-kevésbé befolyást nyerne a kor kulturális áramlataira s az általános népi szellem kialakulására. S minthogy az ifjúság a jövő, — ennek a jövőnek a képe szükségképpen úgy rajzolódik ki, abban a szellemben, amilyen szellemet a tanuló ifjúság, a jövőbeli vezetők, az iskola padjaiból sajátjukként és egyéniséggé formálva magukkal hoznak. Beigazolhatóan áll ez a megállapítás Spanyolországra is és sok mindenre feleletet és magyarázatot ad annak, aki azt kutatja, milyen forrásból táplálkozik a spanyol „baloldalnak“ néhol még mindig töretlennek mutató ellenállása.

Évek óta ránehezedett már a spanyol iskolákra a népnevelési miniszternek és tanácsadónak szelleme. Amint a tanterv és tanítási módszer, az iskolai rend és a tanítási szünet tekintetében az egyetemeken sok kívánnivalót hagytak hátra, éppúgy a liceumokban is már évek óta egyre növekvő fegyelem-hiány mutatkozott, amely a gyakori diáksztrájkban igen élesen, külsőleg is megmutatkozott. Az első ilyen megnyilatkozásokat még talán a fiatalos temperamentum, féktelen kedély számlájára lehetett írni, bár az náluk meglehetősen lármás és erőszakos formában nyert kifejezést; 1929 óta azonban egyes tanítók, tanárok nyugtalan-ságot szító politikai becsvágyának gyümölcseként állandóan napirenden voltak. Nem hiányoztak ekkor egyes pedagógiai hangok, amelyek a lármás politikai jeleneteket, illetve azok okait az iskolák jellegében keresték és magyarázták, hangoztatva, hogy hasonló események a külföld klasszikus oktatási típusu gimnáziumaiban ismeretlenek. Ezt a magyarázatot legalább is csak részben lehet elfogadni. A spanyol iskolákban kicsiben megmutatókozó forradalmat nem lehet pusztán pedagógiai hibákra visszavezetni. Ennek magyarázata sokkal egyszerűbb.

1932-ben a spanyol közoktatásügyi tanácsot az első szocialista nevelésügyi miniszter, Fernando de los Rios újjászervezte. „Kulturális nemzeti tanács“ néven az újjászervezés során számos barátjának hivatalt és méltóságot juttatott; a nemzeti tanácsnak egyáltalában nem volt tanácsadó szerepe, hanem az volt a feladata, hogy új törvényeket és pedagógiai reformokat dolgozzon ki. Tevékenységük gyümölcse csakhamar megmutatkozott a régi intézetek teljes dezorganizációjában és új iskolák terv nélküli alapításában, amelyek a nemzeti tanács teljesen politikai és pártszellemű befolyásolt rendelkezései alatt állottak. Az évenként egyszer megtartott vizsgák csak a magánintézetek nagyrészt nemzeti és katolikus növendékeivel szemben mutattak különösebb erélyt. A tanerők tiszta pedagógiai intézkedéseit a nemzeti tanács a legjogtalanabb és legelviselhetlenebb formában aláaknáztta, vagy megsemmisítette, s a legkiválóbb tanerőket minden alapos ok nélkül elbocsátotta. A helyzet még súlyosabbá vált, amikor 1936-ban a radikális világszemléletű Villalobos vette kezébe a közoktatási ügyek irányítását. Csak most

mutatkozott meg igazán, hogy a szabadkőműves és marxista áramlatok milyen mélyen belelyukítottak és gyökeret vertek a spanyol iskolapolitikában, és milyen gyors iramban éreztették befolyásukat minden más kulturpolitikai irányzat ellentétes törekvései ellenére. Az 1931-ben alapított kulturtanács, melynek a spanyol köztársaságban a nevelésügyet kénye-kedvére kiszolgáltatták, romboló gépezetként jelentkezett. A kulturtanácsban képviselt elemek a spanyol közoktatásügyet odáig vezették, hogy a bolsevista szellem áramlata már veszedelmesen kezdett felülkerekedni. Kétségtelen, hogy a spanyol katolikus iskolapolitikára gyakorolt pusztító hatás közvetítésével vitték át a bolsevista fáradozások az intellektuelek proletarizálásának s az egyenlőségnek marxista elméleteit kulturális területre. Az eredmény, amelyre hasonló rendszer vezet, kézenfekvő. Oroszország élő példa erre. Az egyenlőség a közoktatásban és nevelésben visszavonhatatlanul kulturális hanyatláshoz vezet. Spanyolország ennek a sorsnak annál is inkább ki volt szolgáltatva, mert ott a forradalmi propaganda

a tanítók és tanárok soraiban a legnagyobb eredményeket érte el. A szabadkőműves, atheista és nemzetellenes áramlatok a tanítók körében nemesek a városokban, hanem a legkisebb falusi iskolákban is nagy hódítást végeztek. S ha akadt is néhány kivétel, az azokban a községekben fordult elő, amelyeket az előnyomuló nemzeti csapatok megtisztítottak a forradalmi elemektől, főként a tanítószámtól, mely terjesztője volt ezeknek az eszméknek.

A spanyol iskolák által terjesztett vallás-és nemzetellenes áramlatok nagymértékben közrejátszottak a kommunizmus hatalomra segítésében.

Az új Spanyolország felszabadult a szabadkőművesség és marxizmus pusztító befolyása alól. Ennek az új Spanyolországnak az iskolapolitikája a családot ismét minden népközösség és minden tartós, igazi hazaszeretet alapjává emelte. Nem lehet kétséges, hogy az ilyen szellemben vezetett iskolák, illetve a bennük felnövekvő új nemzedék ismét ennek az új, nemzeti és keresztényi szellemnek megfelelően rajzolja majd meg az új spanyol jövő képét.

Öregségem könnyű lett, mert visszakaptam egészségemet

ezt írja nekünk C. Georgescu kereskedő, Turnu-Magurele, Str. Capt. Stanculescu 12., azután így folytatja:

71 éves vagyok. Évek óta gyomorban szenvedtem és szédüléseim voltak annyira, hogy ágyban kellett maradnom, az erős gyomorégés és erjedési fájdalmak miatt. Két üveg Gastro D. elhasználása után gyomrom teljesen helyrejött. Hálám jeléül ajánlottam ezen kitűnő gyógyszer mindazoknak, akik megkérdezték tőlem, miként lehetséges az, hogy makc-egészséges lettem, amikor azelőtt olyan súlyos gyomorban szenvedtem... A levél hálálkodó szavakkal végződik.

Gastro D. ma már olyan közkinccs az emberi társadalomnak, hogy sokszor alig diagnoszkálható gyomor-, bél-, epe-, vese- s májbetegségek-nél, emésztési zavaroknál, rövid kúra után kitűnő eredményeket értek el vele. Orvosok ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Kihirdették Jeruzsálemben az ostromállapotot

Alruhába öltözve, Szíriába menekült a főmufti

Jeruzsálemből jelentik: Rosira város zsidó negyedében ismeretlen tettesek valóságos sortűzet adtak le a zsidók házáira. A sortűz következményéről nincsenek jelentések.

Jeruzsálemben az utóbbi napok eseményei miatt ismét kihirdették az ostromállapotot.

Jeruzsálemben erősen tartja magát az a hír, hogy

a főmufti alruhában Szíriába menekült. Tény az, hogy a főmufti ezuttal első ízben nem vezette a hagyományos pénteki imát s hogy családja három napja elutazott és maga a főmufti sem lakásán, sem egész Jeruzsálemben nem található.

Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a jeruzsálemi főmufti elmenekült Palesztinából.

Jeruzsálemből jelentik: Palesztina legnagyobb repületén, Líddában pénteken éjszaka

nagy tűz pusztított. A tűznek áldozatul esett a táviróállomás, a vámhivatal és az utlevélvizsgáló hivatal. A rendőrség megállapítása szerint a tüzet gyújtogatás okozta. Jeruzsálemben különben az éjszaka több helyen voltak lövöldözések. Több letartóztatás történt más városokban is.

I. Kr.: AZ OROSZ TITOK

Egy Oroszországot megjárt mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet hétköznapjairól, álmairól és valóságairól. — A legpozitívabb és legérdekesebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent

Ara 40 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvosztályunknál

EZT AKARTAM

Írta: Szentgyörgyi Ferenc

Emma, amikor meghallotta Irén és Kornél házasságának hírére, tehetetlenségében sirva fakadt. Rádobta magát a pamlagra, arcát belefurta a vánkosok közé és egész este remegett a sírástól. Délben kapta meg a finom kartonlapra nyomott esküvői értesítést és alkonyodott, amikor még mindig ott feküdt a pamlagon, lesújtva, öszetörtén. A könnyei akkor már elfogytak, csak a helyük égett az arcán. Szíve is megnyugodott és a halántékában sem lüktetett már a vér a szokottnál erősebben. Felkelt. Becsengette a szobaleányt és fürdőt készített. A langyos vizet felfrissítette, a parfümök illata derűt, mosolyt csalt az arcára s amikor a fürdő után a tükör elé lépett, már újra elégedett volt, nyugodt volt és boldogan örült szépségének, független, mámoros ifjúságának.

Irén két hónap mulva jöttek vissza, hogy megkezdjenek egy nyugodt, szép, boldog családi életet. Kornél a bankban teljes erővel nekifogott a munkának, hogy aztán esténként annál több szeretettel és gyengédséggel halmozza el feleségét.

Tavaszi felé megszorodott a munka a bankban és Kornél kissé fáradtan, kedvetlenül szokott hazatérni. Irén akkor azt ajánlotta, hogy délutánonként menjenek sétálni, Kornélnak szüksége van a levegőre. A hársfasoros sétányt szokták felkeresni, ahol kevés ember jár.

És itt találkozott Emmával. Emma szembejött velük, a találkozás elkerülhetetlen volt.

Emma mosolyogva nyújtotta kezét Irénnek.

— Bocsássatok meg, hogy nem mentem fel eddig hozzátok. Így hát most gratulálok. — És megrázta Irén kezét.

Irén mosolyogva, kissé elpirulva köszöntötte meg.

Emma Kornél felé fordult. Egy pillanatig szembenéztek egymással. Emma ajka körül valami keserű mosoly jelent meg, amikor Kornél felé nyújtotta kezét.

— És... magának is.

Emma hozzájuk csatlakozott. Visszafelé fordultak. A körtnél Emma bucsuzott. Amikor Irénnel kezét fogott, Irén nagyon csendesen ezt mondotta:

— És... ha majd ráérsz, ha az idő engedi, látogassál meg bennünket.

Otthon, amikor a vacsorával végeztek, Kornél megkérdezte Iréntől:

— Mondd, fiacskám, miért hívtad meg Emmát?

— Az asszony nem értette.

— Hiszen tudod. Leánykori ismerősöm. És nagyon szerettük egymást. — Várt egy pillanatra, aztán halkán hozzátette: — És te is ismered.

Kornél kedvetlenül mondotta:

— Eppen ezért.

Székét közelebb húzta a feleségéhez, megfogta a kezét és hozzájárult.

— Nézd fiacskám, Emma nem az a leány, akivel ajánlatos a barátkozás. Emma független, szabad, senkinek semmiféle tetteért felelősséggel nem tartozik. Nem hozzád való.

Irén ránézett a férjére.

— Kornél, te nem szeretted sohasem Emmát?

— De, fiacskám, hát...

Az asszony közbevágott.

— Udvaroltál neki.

Kornél mosolygott.

— Érdekel. De egyébként...

— Emma sokat beszélt rólad. Dicsért, hogy milyen nagyszerű, okos férfi vagy.

Kornél tiltakozott.

— En azt hiszem, — mondotta ekkor Irén, — szeretted is téged.

Kornél elnevette magát.

— Erről aztán igazán nem tehetek. De azt hiszem, tévedésben is vagy, fiacskám. Emma nam abból a fajtából való, aki szerelmes tudjon lenni. Az ő elvei...

— A szerelem nem elvek szerint igazodik. Kornél ismét nevetett, majd szerelmesen megsimogatta Irén rózsaszínben égő arcát.

— No, nézze meg az ember, — mondotta erőszakolt szigorúsággal, — hát nem komoly vitába kezd velem ez a kis macska! — Átölelte az asszonyt és szöke kis fejét a vállához szorította.

Az Emmával való találkozást már el is feledték, amikor egy délután Emma megjelent. Sugárzó szépsége, derűs ifjúsága betöltötte az egész szobát. Uralkodott.

— Az első szabadnapom, — mondotta. — És az első utam hozzátok vezet.

Kornél kedvetlenül hallgatta és félóra mulva, bocsánatkérések között kijelentette, hogy neki most végtelenül fontos és elmulaszthatatlan dolga van az irodában. Irénnek azt mondotta, hogy csak vacsorára jön haza, megcsókolta, Emmának kezét csókolt és elment. Egész délután a Köruton járkált minden cél és terv nélkül. Végre fáradtan, kimerülten hazament. Megvacsorázott. Emma látogatásáról egy szót sem szólt és vacsora után azonnal lefeküdt.

Két nap mulva, amikor éppen indulni ké-

Emelni akarják a cukor árát a gyárosok

Bucuresti. Saját tudósítónktól. Tegnap az ipar- és kereskedelmi minisztériumban ülésezett a legfőbb kartellbizottság és a cukorrépa és a cukor áremelésének a kérdésével foglalkozott. A cukorgyárosok emlékiratot terjesztettek a bizottság elé, amely szerint, ha a cukorrépa árak emelését engedélyezi a bizottság, ők kénytelenek lesznek a cukor árát emelni. A bizottság tegnap a késő esti órákig tanácskozott, de döntést csak Pop Valérnak a fővárosba való visszaérkezése után fog hozni.

Egy elkeseredett eszközökkel vivott sajtóháborút a bíróságnak kell tisztázni

Az *Universul* című lap igazgatója ügyészségen jelentette fel a resitai üzemek igazgatóját

Bucuresti. Saját tud. *Stelian Popescu*, az *Universul* c. lap igazgatója még augusztus 28-án támadó cikket írt *Petre Petrescu* nyugalmazott kereskedelmi képviselő és a *Resita* igazgatója ellen, mert az bírálót tárgyává tette *Miron Cristea* patriarchának a zsidókérdésben tanúsított magatartását. *Petrescu* lapja, a *Lumea Romanesc* azóta nap-nap mellett különböző újságírók tollából élesen támadó cikkeket közöl *Stelian Popescu* ellen, felsorakoztatva azokat a vádakát, amelyek a *Dimineata* és *Universul* harcaiból már többé-kevésbé ismeretesek.

Stelian Popescu eddig megelégedett azzal, hogy ismertette lapjában az ellene felvonult újságírók multját. Most azonban rászánta magát, hogy feljelentse az ügyészségen a cikkek íróit, a lap felelős igazgatóit és *Petre Petrescu* képviselőt, a lap tényleges irányítóját. *Stelian Popescu* feljelentésében bejelenti, hogy annak idején majd anyagi kártérítésre is igényt fog emelni.

Most tehát bíróság előtt a *Stelian Popescu* ügy újból kiterjedt. A harc csak most kezdődik igazán, mert a támadók nyilván csak erre vártak. Nem érdektelen, hogy a *Stelian Popescu* támadó cikkek hírtelen nagyon népszerűvé tették a *Lumea Romanesc*-ot, úgyhogy az a párhónapos lap ma már hatalmas példányszámban jelenik meg.

ÖN A HIBÁS

Pattanások, pörsenések, sörör, mindannyi hamar eltűnik, újra viszszanyeri jó kedvét, étetörését, — ha Cadum-kenőccsel kezeli. Ez a felülmulhatatlan orvosság megszünteti a viszketést és a bőrvörösséget. Hatása gyors — költségek csekélyek. Jó, ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt.

kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

A szovjet ismét el akarja gáncsolni a benemavatkozási értekezletet

Kedvezőtlen kilátások között ül össze a londoni benemavatkozási bizottság. — Miután az álláspontok változatlanok maradtak, kevés remény van a meggyezésre

Párizsból jelentik: Jólétesült körökben hire jár, hogy a londoni benemavatkozási bizottság szombati ülésén lord *Plymouth* megnyitó beszédében az olasz-francia kívánságokat olyan szövegében terjeszti elő, melynek alapján a Spanyolországban küzdő önkéntesek visszahívásáról meginduló vita nem tarthat tovább vasárnapnál.

Berlinből jelentik: Német politikai körökben általában nagyon pesszimista hangulatban itélik meg a londoni értekezlet kilátásait. A „Berliner Börsenzeitung” szerint, miután az álláspontok változatlanok maradtak, Londonban előreláthatólag halott starttal indulnak meg a tanácskozások.

Párizsból jelentik: A „Paris Soir” szerint a francia és angol kormány a szombati benemavatkozási értekezleten a spanyol kérdés megoldására a következő két javaslatot terjeszti elő: Az első javaslat szerint haladéktalanul visszahívják a külföldi önkéntesek egy részét. A másik javaslat nemzetközi bizottság kiküldését javasolja, mely megszervezi és gyorsan lebonyolítja a külföldi önkéntesek visszahívását. A javaslatok el nem fogadása esetén Párizs és

London biztonsági intézkedéseket határoznak el. Ezeket az intézkedéseket még nem állapították meg.

A „Matin” szerint a szovjet ismét azon igyekszik, hogy elgáncsolja a benemavatkozási értekezletet. *Maisky* szovjet nagykövet kijelentette, hogy kormánya semmiképpen sem járul hozzá Franco tábornok hadviselő jogainak megadásához.

Magyarország miniszterelnöke nagyjelentőségű politikai nyilatkozatra készül

Budapestről jelentik: Lapértésülések szerint a kormány következő munkaprogramjáról *Daranyi* miniszterelnök október 26-ikán értekezleten tájékoztatja a nemzeti egység pártját és ugyanakkor nagyjelentőségű nyilatkozatot tesz a politikai élet homlokterében álló kérdésekről, valamint az általános politikai helyzetről.

szültek délutáni sétájukra, a lépcsőházban találkoztak Emmával. Hozzájuk jött.

— Na, hát ez igazán érdekes, — mondotta kacagva, — Eppen arra akartalak megkérni Benneteket, hogy menjünk ki valahová, mert pompás idő van. Vétel ilyenkor a szobában maradni.

Azzal befűzte karját Irén karjába és ment velük. Kértek a Margit-szigetre. Kávéházba mentek. Meguzonnáztak. Uzsonna közben egyszerre csak Kornél egy keskeny talpu női cipő gyengéd nyomását érezte a lábán. Felnézett. Tekintete találkozott Emma nagy szemének meleg pillantásával. Kornél elsápadt, lábát észrevétlenül a széke alá húzta, majd idegesen zörögött a fizetőpincéért. Emma mosolyogva nézett körül a kávéházban.

Kornél másnap kissé korábban ment haza ebédelni, mint szokott. Irén már nem volt otthon.

— A nagyságos asszony az Emma nagyságával elment bevásárolni, — mondta a szobalány. Csaknem egy hónap telt el így. Irén és Emma mindig együtt voltak. Színház, kiállítás, hangverseny, séta. Emma magyarázott, kalauzolt és Irén alig győzte dícsérni az urának Emmát. Hogy milyen kedves, figyelmes, mennyire otthon van mindenütt és mindenben. Kornél hallgatott.

Május vége felé egy délután Kornél egyedül volt otthon. Irén mindjárt ebéd után azzal ment el hazulról, hogy Emmával van randevuja. Valami jótékonyági akció megbeszélésére mennek el. Kornél otthon maradt. A hivatalból hazahozott munkájának gépirásos példányait korrigálta át. Egyszerre csak megszólalt a csengő és néhány pillanat múlva ajtajának küszöbén megjelent Emma.

— Irén nincs itthon? — kérdezte megle-

petten.

— Ugy tudom, őnt várja. — Tüstént megyek, csak egy kissé kipihegem magamat. Gyalog jöttem.

Kornél dadogott.

— Kérem... tessék. — És helyet kínált.

Emma a férfi arcát nézte.

— Dolgozik?

— Igen. Korrigálok.

Emma a férfi szemét kereste.

— Ha megengedi, — mondotta, — én segíték valamit.

Kornél felütötte a fejét. Emma mosolyogva fordult feléje.

— Irén eltalál egyedül is. Én ugyesem mentem volna szívesen. A jótékonyág apostolnői nagyon öreg asszonyok. Nem szeretem őket.

Széket tett Kornél széke mellé.

— Nost, — mondta jókedvűen, — hát kezdjük.

Kornél kezében remegtek a papirlapok. Emma olvasni kezdett. Kornél szíve hevesen dobogott. Vére ijedten futkosott az ereiben és szeme előtt összefolytak a betűk. Emma ekkor letette a papirlapot. Csend volt. Odahajolt a férfihoz, hogy fekete illatos haja hozzátért a férfi sápadt arcához és ezt mondta:

— Mára elég volt az olvasásból.

... Kornél aznap este nem merte megcsókolni a feleségét. Egy hét múlva valami csekélység miatt durván rákiáltott, hogy az asszony megrettenve, elszorult szívvel húzódott a szoba sarkába. Két hét múlva pedig, mikor Irén csókra nyújtotta felé az ajkát, elfordult tőle, vette a kalapját és elment hazulról. Késő éjjel jött haza, gomblyukában virág volt és kiabáló parfümszag áradt ruhájából.

Junius végén Irén már nem bírta tovább. Egy este, mikor Kornél elmenni készült hazulról, elébe állott.

— Kornél, én beszélni akarok veled.

— Mit akarsz?

— Irén hangja elcsuklott. Szeméből kicsordult a könny.

— Csak azt akarom megkérdezni, Kornél, hogy... hogy szeretsz-e te még engem?

A férfi félrehúzta a száját, elnézett az előtte sirdogáló asszony fölött és tompán, szárazon mondotta ki:

— Nem.

Irén feje a mellére billent. Annyi ereje volt még, hogy megkérdezze:

— Emmát szereted, Kornél?

A férfi nem felelt. Elment. Az asszony pedig hangtalanul, egyetlen fájdalmas jajszó nélkül végigvágódott a padlón.

... Az őszre befejeződött a válóper. Kornél délben kezébe kapta a hivatalos irást, amely megszüntet minden köteleket közte és Irén között. Az irással rohant Emmához. Emma már várta. Kornél odalépett elébe, zsebéből kihuzta a papirost és átnyújtotta neki.

— Emma, szabad vagyok és a tiéd, — mondotta és meglehetősen nézett reá.

Emma kezébe vette az irást, elolvasta nyugodtan, türelmesen, egyszer, kétszer, megfordította a hátlapjára, aztán összehajtotta és félredobta.

— Emma, — hebegte és az arca fehér lett. — Hát, Emma, hiszen...

Emma felkacagott.

— Kedves barátom, én csak ezt akartam. Bebizonyítani, hogy az erősebb — érti barátom? — az erősebb mégis én vagyok.

Halló... a főügyész!

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Megírtuk, hogy Tomesti székesfővárosban, egy iánemulatság alkalmával, két testvér, Tódor János és Mihály, olyan súlyosan összeszúr-kálták Albert István 23 éves legényársukat, hogy Albert, mielőtt a vizsgálóbíró kihall-gathatta volna — a kórházban belehalt sé-rüléseibe. A két testvér azért bícskázta meg legényársát, mert az nem akarta megfizetni a táncra szóló belépőjegy árát, mondd és írd: nyolc lejt.

Antonescu vizsgálóbíró most lefolytatta a kihallgatásokat és megállapította, hogy köl-csönös verekedésről volt szó és így a két Tódor testvért szabadlábra helyezte. Most ér-dekes eseménnyel bővült ez a szomorú gyil-kossági ügy.

Albert Ferenc 26 éves toimesti illetőségű gépkocsivezető, az áldozat testvérbátyja Tg.-muresről, ahol az ottani törvényszéki fő-ügyész sofőrje, hazajött öccse temetésére. El-keseredésében és a halotti torozással nyert felbátorodásában a gépkocsivezető különös tette ragadtatta magát...

Egyik délután megszólal a mercurea-ciuci ügyészség telefonja és a következő pár-heszed hangzik el:

— Halló! Ügyészség? Ki beszél ott?

— Igen. Itt az ügyészség. Raduleanu tit-kár beszél és ottan?

— Itt Tg.-Muresről a törvényszéki fő-ügyész!

— Parancsoljon „főügyész úr!” Allok szolgálatára!

— Kérem, micsoda dolog az, hogy a meggyilkolt Albert István toimesti legény-ügyében nem tartóztatták le a gyilkosokat?! Most is szabadon járnak és veszélyeztetik az élet- és vagyonbiztonságot. Kérem, szóljon a kollegámnak, hogy az ügyet vizsgálja felül és annak eredményeképpen azonnal tartóztassa le és helyezze vizsgálati fogságba a gyilkos Tódorokat.

— De kérem főügyész úr, az ügyet áttet-tük a vizsgálóbíróhoz és így már nem intéz-kedhetünk a letartóztatás ügyében.

— Igen? Köszönöm! Majd beszélök a vizsgálóbíróval!

Néhány perc múlva cseppetett Antonescu vizsgálóbíró telefonja.

— Halló! Vizsgálóbíró úr? Igen. Örven-dek. Itt a Tg.-muresi törvényszéki főügyész.

— Tessék főügyész úr, mivel szolgál-hatok?

— Kérem, vizsgálóbíró úr, önnél van-nak a toimesti gyilkosság ügyének az iratai? Amelyikben két legény megölte Albert Ist-ván 23 éves legényét? Lenne szíves velem kö-zölni, hogyan lehet az, hogy ilyen súlyos ügy-ben a két tetes szabadlábon jár?

— Kérem, főügyész úr, a kihallgatásokat perrendtartás szerűen lefolytattam. Nem lát-tam szükségét még a vizsgálati fogságnak sem, mert a tanúk egybehangzóan azt val-lották, hogy Albert volt a támadó fél, kölcsön-ös verekedés történt és így csak halált-oko-zó súlyos testisértsérről lehet szó és ez a körülmény nem indokolja a tetesek fogva-tartását. Szabadna tudnom, hogy miért ér-dekládik főügyész úr ebben a bűnügyben?

— Kérem... én... ismerem az Albert-esaládot közelebbről... jóra való székely család és... van egy alkalmazotlam a családból... annak a kívánságát teljesítettem...

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot
(A dolgozó leány)

Ara 110 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban

— Ez a teljes tényállás, főügyész úr, saj-nálom, hogy nem közölhetek megnyugtatóbb adatokat...

— Sajnálhatja is, vizsgálóbíró úr, majd meg fogja látni, ha nem tartóztatja le hu-szonnégy óra alatt a gyilkosokat, akkor mi történik... Jelentem az esetet a miniszte-riumnak és következik a fegyelmi nemesak ön ellen, hanem az ügyészség ellen is...

— Micsoda hang ez, főügyész úr? Kény-telen vagyok kikérni a jogtalan és illetékte-len beavatkozást az én hatáskörömből! Mégis gyanús, hogy ilyen indulatosan és dühösen kel ki ellenem és az ügyészség el-len? Vegye tudomásul, hogy én vagyok az, aki jelentést teszek ön ellen!

A mindig nyugodt Antonescu lecsapta a ka-gylót. Gyanús volt neki ez az egész do-log. Rövid gondolkodás után átsétált a szomszéd szobákban málködő ügyészségre. Elme-sélte Lascu főügyésznek és Mihula ügyész-nek, milyen heves támadásban részesítette őt a Tg.-muresi „főügyész”.

— Önnel is beszélt? Eppen most jelenti Raduleanu titkár, hogy az ügyészséget is je-lelősségrevonta, hogy miért nem eszközölte letartóztatásokat a toimesti gyilkosság ügy-ben. Mi közöltük, hogy az ügy önnél van és ön tud részletesebb felvilágosítást adni. Gya-nús, nagyon gyanús! — csóválta fejét a két ügyész. — Várjon csak, mingyárt kérdőre-vo-njuk mi, hogy mi jogon avatkozott bele a mi dolgunkba a Tg.-muresi főügyész? Sem-miessetre se lehet indok, hogy az áldozatnak valamelyik rokona alkalmazásban van nála. Itt valami nincs rendjén.

— Halló! Kérem a Tg.-muresi ügyészsé-gel! Ügyészség? Kérem, kapcsoljon át a fő-ügyész úrhoz! Megvan? Igen. Főügyész úr? Kérem, kollega úr, éppen most jelenti a tit-károm, hogy távbeszélőn érdeklődött az Al-bert István toimesti legény gyilkossági ügy-ben. Ugy nálam, mint a vizsgálóbíró úrnál.

— Én, kérem nem érdeklődtem. Egyál-talában arról sincs tudomásom, hogy Tomes-tin, vagy hol, gyilkosság történt volna. Az én megyémben mostanában ilyesmi nem fordult elő. Kijelentem, hogy én nem be-széltem távbeszélőn és nincs is semmi kö-zölnivalóm az urakkal. Bizonyára valami té-vedésről van szó.

— Rendben van, kedves kollega úr, ak-kor valaki visszaél az ön nevével. Majd kéz-rekerítjük. Jó napot kívánok!

— Azt kell most megtudnunk, honnan hívtak fel minket telefonon. — okoskodott a két ügyész és a vizsgálóbíró.

— Halló! Központ? Tessék megmondani kérem, honnan hívták az előbb az ügyész-séget, majd a vizsgálóbíró urat? Honnan? Cárta községből?

— Na, most telefonálunk a cártai csendőr-őrsnek. Mingyárt léprekerül a köppenicki kapitány! Halló! Örmester? Kérem azonnal nyomozzák ki, tartóztassák le és kísérik be hozzám azt az egyént, aki Cárta községből a Tg.-muresi főügyészség nevében telefonált a toimesti gyilkosság ügyében.

Igy történt, hogy másnap reggel feltűnő elegáns, magas növésű, sötétruhás, antilop-belletes lakkcipős urat kísérték fel az ügyész-ségre a csendőrök. Albert Ferenc, Tg.-muresi főügyész gépkocsivezetője volt. „Kollegái” nem valami szívélyesen fogadták, ami ért-hető is. Ami csútn történt: filmszerű gyors-sággal pergett le. Vádirat, előzetes letar-tóztatás. Vádtanács. Harmincnapos vizsgálati fogság.

Albert Ferenc láthatólag szégyenli a dol-got. Csak leleplezése után jött tisztába, hogy szélhámokodott, felültette a hatóságokat, amit mégsem lehet megtenni büntetlenül, ha még egy eleven főügyész sofőrje is valaki...

ALBERT ISTVÁN.

Uj üzlet! Uj árul! Uj árak!

„CUBA“

fűszer, csomoge és cukorka üzlet
Oradea, Avram Jancu-utca 10.

1 kg. feles fehér dióbél	40 lei
1/4 kg. mágnás keverék pörkölt kávé	45 "
1 dgr. valódi orosz tea	3, 4 és 5 "
„Suchard” fűző csokoládé kilója	110 "
„Suchard” 10 deka	12 "
10 dg. dupla maláta cukor	4 "
10 deka savanyu	5 "
10 dg. csokoládé praliné és krém figura	8 "
1 doboz 5 pontos ringli	13 "
1 doboz Lica sajt 6 drb	14 "
Arany korona trapieta sajt 10 deka	7 "
Svájci ementáli sajt 10 dg	10 "
Nagy maslina 10 dg.	5 "
10 deka mustár	4 "
Egy kg. dupla tojasos makaróni	20 "
Egy kilogramm új füge	36 "
Liszt, cukor, Franck, stb. fűszerárak teljesen gyári árban. Kirakott árunkat és árainkat a nagyérdemű vevőközönség figyelmébe ajánljuk	

„CUBA”-cég

Mariska és Magda

Strada Avram Jancu 10. Telefon 640. szám.

Ujból drágítani akarja a vasút a teherárú díjszabást

Bucuresti. Saját tud.

Ipari körökben nagy aggodalmat kelt az eddig hivatalos formában még meg nem jelent értesítés, hogy november elsejével kezdődőleg 60-70, sőt 80 százalékkal drágulni fog a CFR vonalain az árúviteldíj. Elsősorban a kivételre szánt árú viteldíjszabásának a módosításáról volna szó, különösen a petróleumról, fáról, fűrészarúról, valamint egyéb helfőli forgalomba szánt árúknál is, amelyek között emlegetik bizonyos termelvények között a coletaria szállítmányokat is. A lapok a CFR hivatalos közleményét sürgetik a kérdésben.

A szovjethadsereg készen áll, hogy bármely pillanatban bevonuljon Kinába

Tokióból jelentik: A japán sajtó ismét riasztó jelentéseket közöl a Szovjet háború készülődéseiről. Csisikari jelentés szerint Mandzsuria határán már befejeződtek az orosz csapatfelvonulások és

a vörös hadsereg már kész arra, hogy bármely időpontban bevonuljon Kinába

A vörös hadsereg elsősorban Külső-Mongoliát akarja elfoglalni, nehogy a japánok elvághassák a vasúti összeköttetést Szovjet-Oroszország és Kína között.

Moszkvából jelentik: A központi végrehajtó bizottság Ruchimovics hadiipari népbiz-tost elmozdította állásából és helyébe Kaganovicsot nevezte ki. Az elmozdítás nagy feltűnést keltett. Különösen azt találják feltűnőnek, hogy Ruchimovicsot 24 órával azután mozdították el fontos állásából, hogy

a Szovjet fegyveres beavatkozását sür-gette Kína oldalán a távolkeleti hábo-ruba.

Tokióból jelentik: A japán főhadiszállás jelentése szerint a japán csapatok elfoglalták a Peking és Hankau között fekvő Sun-Tet. A kinaiak Sangte felé vonulnak vissza.

* A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha naponként reggel éhgyomorra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohárynyi természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. Kérje meg orvosát.

Rómába utazott a német rohamcsapatok parancsnoka

Berlin. Hitler, a rohamcsapatok birodalmi vezetője, német birodalmi rendőrfőnök, *Mussolini* meghívására Rómába utazott, hogy részlegyen az olasz rendőrség napján. Kíséretében vannak *Daluege* rendőrtábornok és a *Heydrich* biztonsági osztályfőnök.

Revolveres merénylet egy francia politikus ellen

Egy halom ujság mentette meg
a biztos haláltól, amit védőleg
tartott a feje elé

Párizsból jelentik: *De la Roque* ezredes társadalmi pártja lyoni vezetőségének egyik tagja, *Junique* ellen pénteken merényletet kíséreltek meg. Amikor *Junique* reggel gyalogosan haladt az utcán, két ismeretlen férfi elébeugrott és közvetlen közlőlől 12 lövést adott le reá. *Junique* csodálatosképpen csak a lábán sebesült meg. Nagy halom ujság volt nála és azt védőleg feje elé tartotta. Az ujságkötegek felfogták a halálos golyókat. *Junique* a társadalmi párt jelöltje volt a vasárnapi tanács-választások során a lyoni körzetben. A választási harc folyamán rendkívül élesen támadta a szélsőbaloldali pártokat. Valószínű, hogy politikai ellenfelei bosszúból akarták meggyilkolni. A merényletet még nem fogták el.

„Első ízben állhat fel egy német férfi, hogy a világ előtt, az egész nép nevében beszéljen”

Hitler bizonyos követelésekről beszélt Koburgban, amelyek nem lehetnek alkutárgyai

Koburgból jelentik: Hitler birodalmi vezér Koburgban a régi gárda tagjai előtt beszédet mondott. Kifejtette, hogy Németország mai helyzete méltó jutalma a nemzeti szocializmus nehéz harcának.

— Népiünk — mondotta — egységesen halad előre utján és a világ semmiféle hatalma nem tartóztathatja fel. Történelmünkben első ízben állhat fel egy német férfi, hogy a világ előtt az egész nép nevében beszéljen és hangoztathassa azokat a követeléseket, amelyek nem lehetnek alkutárgyai, mert teljesítésük feltétlenül szükséges a német nép életéhez.

Nem kap több kőolajat a vörös Spanyolország Romániából

Bucuresti. Saj. tud. Constantából jelentik: Tekintettel a földközi-tengeri válságos helyzetre és különösen arra, hogy majdnem minden román petróleumszállító hajót, amelyek a vörös Spanyolországban akartak petróleumot szállítani, a spanyol nemzetiek fogták el, a román hajótulajdonosok elhatározták, hogy a jövőben egyáltalában nem szállítanak petróleumtermékeket a vörös Spanyolországban.

ANGLIA FELVESZI A DIPLOMACIAI KAPCSOLATOT A FRANCO-KORMÁNNYAL

Párizsból jelentik: Az *Action Française*-nek jelentik Saint Jean de Luzból, hogy a spanyolországi angol nagykövet jegyzékét juttatott el a Franco-kormány külügyminiszteréhez a diplomáciai kapcsolatok felvétele tárgyában. Hasonló körülmények között — írja a lap — a hivatalos jegyzék átnyújtása mindig annyit jelent, hogy a kérdést már előzetesen megtárgyalták és a megegyezés létrejött. Ez áll a jelen esetben is.

MEGRENDELE- SÉRE A Z O N- NAL!

— akár szóban, akár
írásban, telefonon,
vagy, bármilyen más
módon is eszközli ren-
delését, egy szó elég
és rövid időn belül az
„ARAGAZ”
ajtaja előtt áll.

Az „ARAGAZ” természetes szon-
dagázból kivont fűtőanyag, a-
melynek nincsen mérgező ha-
tása és amely nem robban.

Az „ARAGAZ” csővezeték, kő-
műves vagy más munkálatok
nelkül, könnyen bevezethető és
az elképzelhető legegyszerűbb
módon, szivattyuzás, és előmele-
gítés stb. nélkül helyezhető
üzembe.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Egybehívták a kilenchatalmi értekezletet

Október 30-án ül össze az értekezlet, hogy megvitassa a keletázsiai helyzetet. — Nincs kizárva, hogy Japán képviselője is megjelenik az értekezleten

Brüsszelből jelentik: A Csendes-óceáni kilenchatalmi értekezletet október 30-ára összehívták.

Brüsszelből jelentik: A külügyminisztérium a következő közleményt adta ki:

A belga kormány az angol kormánynak Washington hozzájárulásával hozzáintéztett kérésére elhatározta, hogy indítványozni fogja a kilenchatalmi egyezmény aláíróinak, üljenek egybe október végén Brüsszelben a keletázsiai helyzet megvitatására.

A JAPÁN KORMÁNY TAJÉKOZTATÁST KÉRT AZ ÉRTEKEZLET ÜGYRENDJÉRŐL.

Tokióból jelentik: A tokiói belga nagykövet érdeklődött a japán külügyminisztériumban, hogy Japán elfogadja-e a kilenchatalmi értekezletre a meghívást. A japán kormány még nem válaszolt, hanem

tájékoztatást kért az értekezlet ügyrendjéről. Nincs kizárva, hogy Japán képviselője megjelenik az értekezleten.

Az „ARAGAZ” forró lánggal ég,
füst és szag-mentesen.

Az „ARAGAZ” rendkívüli gyorsasággal főz, süt és forral.

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁSOK-
KAL SZOLGÁL.

Komlós Testvérek

Oradea, Str. Nicolae Iorga No. 13.

Erre csak az esetben nincs kilátás, ha Japánt támadónak bélyegeznék.

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány közölte a belga kormánnyal, hogy hajlandó hozzájárulni a kilenchatalmi értekezlet október végén Brüsszelben történő megtartásához.

KINA TIZ ÉVIG BIRJA PÉNZÜGYILEG A HÁBORÚT?

Hongkongból jelentik: Hong kínai pénzügyminiszter többhónapos európai körutjáról pénteken ismét kínai földre lépett. Kijelentette, hogy Kína elegendő pénzzel rendelkezik a Japán elleni harc folytatására. Hangoztatta, hogy

Kína legalább tiz évig bírja pénzügyileg a háborút.

Sanghaiból jelentik: Japán repülők pénteken bombázták a Tiencsin—Pukau vasutvonal mentén fekvő Engput.

Mi történt az elmúlt héten?

(Külpolitikai figyelő)

* Irja: dr Léber János

Szombaton dél óta, — amióta Ciano átadta az olasz kormány választát a háromhatalmi egyezmény érdekében előterjesztett angol-francia javaslatra, — Anglia és Franciaország felelős államférfiai állandó telefonösszefüggésben állanak egymással. Szünet nélkül folynak a megbeszélések. Pontról-pontra értelmezik az olasz válasz fontosabb részeit és tárgyalják azokat a lehetőségeket, amelyek a kérdés tisztázása és békés elintézése körül még remélhetők. Anglia minden erejét megfeszíti, hogy Franciaországot visszatartsa olyan meggondolatlan lépések megtételétől, amelyek a viszályt elmélyíthetnék, a helyzetet elmérgesíthetnék, az olasz kormányt ellenrendszabályok megtételére kényszeríthetnék s végül is egy európai háború ki-robbadásának okozói lehetnének.

A helyzet pillanatnyilag úgy áll, hogy a francia kormány hallgat a jó szóra és nem váltja be azt a sokszor hangoztatott fenyegetését, hogy megnyitja határait Spanyolország felé.

Az olasz válasz egyébként — amint várható is volt, — udvarias formában, de határozottan visszautasította az angol és francia jegyzék minden egyes előterjesztését. Az önkéntesek visszahívása tekintetében — nem minden el nélkül — hivatkozik arra, hogy Olaszország volt az az állam, amely Németországgal egyetemben elsőnek kérte az önkéntesküldések beállítását és később ugyancsak ő kezdeményezte az önkéntesek visszahívását is. Franciaország csak a régi olasz kívánságot ismételte meg s így nincs jogában kétségbevonni Olaszország jószándékát. A visszautasítást többek között azal indokolja meg Mussolini, hogy „az olasz kormány kétkelkedik abban, miszerint a szóbanforgó nehézségek áthidalhatók lennének, ha „mesterkelt” módokhoz vagy eljárás módszerekhez folyamodnának; különösen pedig olyan módszerekhez, amelyeket a francia kormány javasol.”

Ilyen mesterkelt módszernek tartja az olasz kormány a három hatalmi egyezmény forszírozását, amikor a kérdés nemcsak három államot érint, — sőt nem is ezeket érinti elsősorban, — hanem több más államot is közvetlenül érdekel. Így elsősorban érdekli magukat a harcban álló feleket, Burgos és Valencia megkérdezése és hozzájárulása nélkül az egyezmény nem vezetne semmi eredményre. Hiszen az önkéntesek jelenleg Franco és Maya tábornokok fenhatósága alá tartoznak. Az ő megkérdezésük és akaratuk nélkül nem vonhatók ki a harcoló seregekből.

Egyedüli helyes módszernek továbbra is csak azt tartja tehát az olasz kormány, hogy az egész spanyol ügyet — az önkéntesek visszahívásának kérdését is beleértve, — a londoni benemavatók bizottságban kell letárgyalni. Erre annál is inkább nagyobb szükség van, mert a valenciai kormány — az olasz kormány felfogása szerint — minden ígéretés ellenére sem távolítja el a külföldi önkénteseket.

Az olasz válasz, — bár úgy Londonban, mint Párizsban el voltak rá készülve, — igen nehéz helyzetbe hozta az angol és francia kormányt. Mussolini nagyon biztosan ülhet a nyeregben, ha ilyen végsőkig meri feszíteni a húrt. Három hét óta egyebet sem tesz London és Párizs, mint Róma-felé közeledik és a felvetett kérdésekben Mussolini álláspontjához igyekezik igazítani ellentétes felfogását és sokszor ellentétes érdekeit is. Az angol diplomácia talán sohasem mulfott még akkora rugalmasságot, mint most. Minden keserű pirulát lenyel; minden kudarcra talál mentésget; csak hogy Európa békéjét valahogy fentarthassa. Sőt

arra is vállalkozik, hogy Franciaországgal is lenyelesse ezeket a keserű pirulákat.

Hogy mi ennek az alkalmazkodó készségnek és hajlékonyságnak az oka, azt nem nehéz kitalálni. Angliának ma nagyon rosszul jönne egy háború. Nincs még eléggé felkészülve rá. Későn kapott észbe. Fegyverkezésben a többi államok már nagyon megelőzték.

A világbirodalom peremkörnyékein — Kelet-Ázsiában és Palesztinában — ezenfelül veszedelmes tüzek égnek. Angliának elsősorban az az érdeke, hogy ezekre a tüzekre legyen figyelemmel, mert a határokon átesapódó lángnyelvek közvetlenül süttögetik a birodalom testét.

Franciaország kénytelen követni az angol irányítást, mert a jelenlegi meglehetősen nagy elszigeteltségében mást nem tehet. Anglia segítségével nélkül nem szállhat szembe sem a német, sem az olasz fegyverekkel. Legkevésbé pedig mind a kettővel. Nem volt tehát nehéz rávenni a francia kormányt arra, hogy egyelőre tegye félre sértődöttségét; hajoljon meg az olasz kívánság előtt és csak akkor nyissa meg határait a Pireneusokon keresztül, ha Olaszország a londoni megbeszélések során is vonakodnék az önkéntesek visszaparamcsolásának kérdését gyors és eredményes megoldáshoz segíteni.

Jellemző egyébként az egész helyzet két-színűsége az, hogy London maga is meg van arról győződve — és ennek sajtójában nyíltan hangot is ad, — hogy Olaszország az egész spanyol ügyet csak el akarja meríteni a londoni tárgyalások útvesztőjében és eszéágában sincs önkénteseit Franco hadseregéből kivonni mindaddig, míg a nemzetiek végő győzelmüket a vörösek fölött nem biztosították.

Az olaszok ugyanakkor meg vannak arról győződve, hogy Valencia sem gondolkozik másképpen. Hiába nyilatkoztatta ki Negrin hétfő este újból, hogy abban a pillanathan felszólítják a külföldi dandárokat, amikor az utolsó olasz önkéntes is elhagyja Spanyolország területét. Szavainak nem ad hitelt senki.

Nehéz valaminek a végét kívárni, aminek a kezdő lépését egyik fél sem akarja megtenni! A mult hét végének egyik legkimagaslóbb

eseménye Chamberlainnak az a beszéde volt, amelyet a konzervatív párt scarboroughi nagygyűlésén mondott el. A távolkeleti konfliktusról szólva, szokatlanul éles hangon kelt ki a japánok barbársága ellen. „Ennek a hadüzenet nélküli háborúnak, — mondotta többek között, — az a legfőbb jellemvonása, hogy benne nők és gyermekek legyilkolására használnak bombavető repülőgépeket. Undorító és borzalmas látvány ez! Kegyetlenség és barbárság; békes polgárok legyilkolása, rombolás, éhínség és nyomor a mai hadviselés elkerülhetetlen kísérője.”

Minden háborúra vonatkozik ez! Amit ma Japán csinál, — ugyanazt lelkiismeretfurdalás nélkül hajtaná végre bármelyik európai állam ellenségének területén, ha vele háborus viszályba keverednék.

A szokatlan és váratlan Chamberlain beszéde tehát csak az, hogy Japánnak merje ezeket a kitételeket, a jelen helyzetben adrekszálni. Nagyon valószínű, hogy ha néhány nappal ezelőtt Roosevelt beszéde nem hangzott volna el és ha az angol miniszterelnök nem érezné háta mögött a világ mai leghatalmasabb államának erkölcsi, anyagi és talán katonai támogatását is, — nem merne volna ilyen érthető formában tudomására hozni Japánnak a kínai hadviselés módszerei felett érzett feltűnően súlyos megbotránkozását.

Roosevelt mult heti beszédének erkölcsi hatását nagyban lerontotta az a körülmény, hogy az amerikai tőzsdék 24 óra alatt leszámították ennek a gyönyörű, mondhatnánk: fennkölt beszédnek várható materiális következményeit. Annak bejelentésére, hogy Amerika, az adott helyzet kényszerítő hatása alatt, többmilliárd dolláros fegyverkezésbe fog, óriási módon felszöktek a hadiipari, vas- és acélipari papírok értékei. Chamberlain beszéde még fokozta ezt az árfolyamemelkedést.

Szívesen elhisszük mind a kettőjüknek, hogy legigazibb meggyőződésük szerint a békét csak katonailag erős és tökéletesen felszerelt jóakarató államok tarthatják fenn és biztosíthatják. Mégsem tudjuk teljesen bűnös rá-galmaknak bélyegezni azok gyanúját, akik ezen beszédek háta mögött is a fegyverkezési ipar profitéhes sugalmazó szellemét szimatolják. Ha a világ tartós békéjét Roosevelt felfogása szerint is csak a kereszteni szellemben felfogott lelkiismeret és az ezen lelkiismeret által vezetett erkölcs biztosíthatja, — nem tudjuk megérteni, — miért nem ezekre fektetik Anglia és Amerika vezető államférfiai a fő-súlyt és miért folyamodnak oly gyorsan és oly szívesen az ultima ratiohoz: a fegyverkezéshez?

Míg a többiek veszekedtek, Németország és Belgium megneemtámadási szerződéshez hasonló megállapodást kötöttek egymással. Nagy meglepetést keltett ez a váratlan megegyezés, mely a háború óta Németország és Belgium között szinte kizártnak látszott. Anglia és Franciaország példájára most már Németország is garantálja Belgium sérthetlenségét, — ami ennek a sok szenvedésen keresztülment kis államnak biztonságát teljessé teszi.

A nacionalista poliflikával szimpatizáló Lipót megtalálta az útát Hitlerhez és a német birodalom vezére szívesen ragadta meg a feléje nyújtott baráti kezét. Nagy haladás ez! Ha a többi nemzetek is így megértenék egymást és így félre tudnák tenni a régi évek gyűlölségét és le tudnák vetkőzni a 19 évvel ezelőtt befejezett háború ellenségeskedéseit, akkor hamarosan össze tudnának békülni Európa népei és gondjaikat jobb, az emberiség üdvét és boldogulását hathatósabban szolgáló ügyeknek és feladatoknak szentelhetnék.

Pályázati hirdelmény

Kántortanítói állást hirdet a beius-i (jud. Bihar) római katolikus egyházközség. Osztatlan iskola. Fizetés: havi 2700 lei, kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, 10 méter fa és körülbelül 4000 lei stóla. Pályázatok törvényes kellékekkel november 1-ig nyújtandók be a plébánia hivatalhoz.

Római Katolikus Egyháztanács.

Ujdonság!

Dr. Scheffler János:

A SZERZETESI ÉLET

KATEKIZMUSA

Rövid és könnyen érthető vezérkönyv a szerzetesjelöltek és újoncok, a fogadalmások, a szerzetes-előjárók és lelkivezetők számára mindarról, amit a szerzetesi élet egészéről tudniok kell.

Az Egyházi Törvénykönyv összes szerzetesi kánonait és a legújabb rendelkezéseket is feldolgozza a szerző. Biztos utmutatást és irányítást ad a szerzetesi élet minden kérdésében: jogi, erkölcsi, aszké-tikus és kormányzati szempontból. Ezenfelül ilyen mű magyar nyelven, Be-ürendes tárgymutatója könnyen eligazít használatában.

Ára: 140 Lei és portó.

Megrendelhető könyosztályunknál.

FOGALOMZAVAR

Irta: DR. NAGY ANDRÁS

Dr. Nagy András alábbi cikke lapunk VI. 203. számának vezető helyén már megjelent Sajnálatos nyomdahiába következtében azonban a cikk értelemzavara tördelessel látott napvilágot. Nemcsak a nagyhorderejű témát fejtegető értékes írás, de az általános érdeklődés is, amely a cikkkel szemben megnyilatkozott, arra kötelez bennünket, hogy ezt az írást teljes egészében újból leközzöljük.

Összefoglalva az előzményeket: a Katolikus Népszövetség lassanként hírnévre kapó Orvosszakosztálya brasovi gyűlésének hatása alatt nyilatkozatot küldött aláírás végeztéig 150 katolikus orvosnak és orvostanhallgatónak, következő szöveggel, visszavárolag:

„... Jelen aláírással becsületeszű erjével kötelezőleg kijelentem, hogy a jövőben magzatelhajtást semmilyen esetben és formában nem végzek, ilyen ténykedésnél közreműködést nem válllok, ilyen irányú tanácsot, útbaigazítást nem adok, fogamzás-gátlási eszközök használatát orvosi gyakorlatomban nem tanítom, az ebből származó anyagi és társadalmi hátrányokat katolikus meggyőződésemért és a népi jövőért szívesen vállalom...”

Előrelátható volt, hogy sok orvos önként és szívesen aláírja e nyilatkozatot; sokakat lelkiismeretvizsgálatra készítet, másoknak szegyet út a fejébe a probléma éleállítása. Olyan orvosok is akadnak, kik elutasítják, mert nem egyeztetik össze gyakorlatukkal, vagy meggyőződésükkel, vagy éppenséggel illetéktelen okvetet lenkedésnek tekintik az egészet, mint minden vallásos háttérű megmozdulást, mely magánéletükre kíván befolyást gyakorolni... A nyilatkozatok visszaérkezése seregszemle-szerűen mutatja meg, kikre számíthat a katolikus ügy. Minthogy a magzatelhajtás ellen felsorakoztatott orvosok egyben az eszme propagandistái is, a nyilatkozat-kérés egyben népmmentési akciónak is felfogható.

De valami egészen váratlan eredménnyel is járt ez a megmozdulás. Több orvosnak ugyanis aggályai támadtak az aláírással kapcsolatban és ezekből az aggodalmakból kitűnik, hogy az orvosi kérdések világnézeti vonatkozású részeiben jószándékú és jóhiszemű katolikusok között is féltelmes tájékozatlanság, sőt fogalomzavar uralkodik, amilyent aligha engedne meg magának orvos, ha például új gyógymódról volna szó. Fogalmak keverednek és kapnak hamis értelmét, soha el nem hangzott, soha le nem írt törvényekre történik hivatkozás — és mindezeknek a gyakorlati életre kihatásuk van! Honnan ez a zűrzavar? Régi hanyagságok utóhangja, orvosi egyoldalúság, mely bizony gyenge a szövegmagyarázásban és nem is igen ér rá enciklikákat böngészgetni, hanem legjobb esetben öreg fejjel is diákosan szerzi meg a világnézeti kérdések ismeretét: kivonatokból, recenziókból, (magyarán: puskából) — melyeknek jóhiszeműségéhez és illetékességéhez bizony gyakran szó fér — nem időszerű vitatni. Fontos, hogy a zavar megállapítható és bár minden részére kitérni lehetetlen, egyes kirívó eseteket sokak okulására boncolgatni nem felesleges...

Egyik idősebb, komoly katolikus (ha nem volna az, nem töprengene, hanem vagy aláírna, mint jelentéktelen, vagy papírkosárba dobna, mint feleslegest az egész nyilatkozatkérdést) orvos levélben következőképpen foglalja össze aggályait: „alaposan meg akartam fontolni a dolgot. Véleményem a következő: ezt a nyilatkozatot csak olyan orvos írhatja alá, aki szülészet-nőgyógyászattal egyáltalán nem foglalkozik. Nőgyógyászok orvoshoz elég sürűn kerülnek abortus incompletus, endometrius haemorrhagica post abortum esetek, mikor életveszélyes javallatok alapján azonnal intézkedni kell...”

A nagyrabecsült kartárs itt láthatólag méhkaparásra gondol és itt derül ki az első félreértés. Méhkaparás, mint műtét, ugyanis

nem egyértelmű magzatelhajtással. Sebészi beavatkozás, melynek komoly javallatai vannak, akárcsak a vakbélkiirtásnak. Igaz, hogy magzatelhajtási célra is használható... A nyilatkozatban szó sincs a méhkaparásnak — a közismert kürettnek — komoly javallatok esetén való tilalmazásáról. A levélben felsorolt esetek pedig pont ezek közé tartoznak, mint általában mindazon esetek, melyek életveszély terhe alatt kerülnek a nőgyógyász kezére. Nem megokolt tehát a kartárs aggodalma és tévedés azt hinni, hogy a nőgyógyász, ha a magzatelhajtás ellen elkötelezi magát, életmentő célból végzett méhkaparástól is tartózkodni köteles, a lényeg az — ezen van a hangsúly és ezen fordul meg a dolog — ne öljön vele magzatot. Az Egyház tilalma nem köti meg az orvos kezét, mikor segítség céljából a módszer megválasztásáról van szó — még ha az ominózus méhkaparás volna is az — csak az erkölcsi parancsokba utaló ténykedéseket tilalmazza. Megfogant magzatot megölni épenúgy emberölésnek tekintik, mintha operáció útján felnőttest végeznének ki — de ha a méhkaparás olyan esetekben alkalmaztatik, hol magzat nincs, vagy már elpusztult, nem fog az Egyház a műtét — nevébe belekötni!

Végezze tehát el nyugodtan bármelyik nőgyógyász a szükségesnek vélt műtétet, csak előbb katolikus lelkiismerettel zárja ki a magzatölés lehetőségét — akkor nyugodtan aláírhatja a sok aggodalmat okozó nyilatkozatot is. (NB.: azóta az illető kartárs is elfogadta előbbi tisztázást, nyilatkozata a többi között, aláírva található.)

Aztán következőket írja a nyilatkozatra vonatkozólag ugyanazon levelében a kartárs úr: „Ez az álláspont sokszorosan tullicidálja az Egyház hivatalos álláspontját is. Hiszen az 1930. XII. 31. pápai enciklika katolikus szempontból is megengedi a rákos-terhes méh kiirtását. Sőt elnézi azokat a terhesség-megszakításokat is, ahol a gyermek kiviselése előreláthatólag az anya halálát okozná...”

Az idézett enciklika, a *Casti connubii*, kvintesszenciája az Egyház házasságot és azzal kapcsolatos dolgokat illető felfogásnak, zsinórmértéke annak, amit a Világegyház minden papja és híve e kérdésben irányadóul venni köteles: első pillantásra hihetetlen, hogy ilyen elnézéseket tartalmazzon. Feltételezve azonban a szövegmagyarázás lehetőségét, újból mondationként, sőt szavanként végigértelmezve az enciklika szövegét, most már állíthatjuk, hogy abban egyetlen félremagyarázható kitétel, kétértelmű, nyitvahagyó mondat sem nyújt lehetőséget az abortus megengedhetőségének belemagyarázására. A rákos-terhes méh kiirtásáról

Souvenir de Balaton

Ősz tarlók közt fut a vonat vélem.
Mögöttem a nyár messze elmaradt;
de látom még a büszke, nagy tavat,
a horizonton, hogy kitérül, kéken.

Sirály suhan az égi kéken át.
Vitorlát duzzaszt hús alkonyl szél.
A hold sarlója hegyek közt kikél,
s a tó tükrében kellett magát.

A vonat megáll. Egy perc: Allga.
(Egy pillanatra ő is megpihen.)
Egy perc — egy porszem. 3 milyen végtelen!
A kőút szélén korhadt taliga,

kisfiu tolja s vigan fűtőréz;
kezüben kagyló, sok tarka csiga.
Indulunk. Fűtyszó. Agyó, Allga!
A perc elshant s vele az egész

tündérvilág: nyár, Szigliget, Csobánc,
Somló, Badaacsony — messze multba hullt.
A tó szász-szine furcsán megfakult
és véget ért egy örökszép románc.

FODOR VIOLA.

A legmegbízhatóbb Bosch alkatrész minden jármű részére. Minden szaküzletben kapható.

Leonida bucarestii és vidéki fiókjai.

szóló részletezésnek meg éppenséggel hogyan lehetne helye — pápai szózatban? Az Egyház kristálytisza elveiben hogyan férne el ellentétes — használati utasítás?

Kénytelen feltenni az ember, hogy a kartárs úr nem olvasta szövegszerűen az enciklikát, hanem csak ismertetések alapján hivatkozhatik rá. (Ezt a feltevést későbbi levele igazolja is!) Sajnos, túlgyakran megtörténik, hogy alapvető fontosságú szövegek nem kerülnek a közönség kezébe. Ez magyarázza meg, hogyan lehet mindenki számára érthető nem-ből igen-t kicsavarni érdekeltnek, a közönség használatára és nem egyszer — félrevezetésére...

Szorosan kapcsolódik ehhez egy másik kartárs véleménye, mely — leveléből idézve — így hangzik:

„... én soha életemben abortust nem véggeztem, csak szigorú indikációk alapján véleményezem. Bármennyire elítélem a magzatelhajtást, azonban az anya érdekében végzett indokolt abortus emberi és orvosi kötelességnek tartom és ezt a véleményemet a jövőben is követem...”

Hiába, mikor a közvéleményről és orvosokról, mint a közvélemény hangadóiról van szó, kiírthatatlan az a nézet, hogy az Egyház lehetlent követel és minden embernek — ki büszkén nevezi magát gondolkozónak — nemcsak joga, hanem kötelessége is helyesbíteni a maga hatáskörén belül amit az Egyház „elfogultsága” megtilt. Nem hivatásom, hogy ennek a keresztényi alázatot és katolikus fegyelmei nélküli álláspontnak helytelenségét bizonygassam. Viszont, mint orvosnak, kezemügyébe esik a „szigorú indikációkat” megrostálni, nem a magam szerény tapasztalata alapján, hanem oly nevek tekintélyével, kikben kételkedni aligha jutna eszébe orvosnak — orvosi kérdésekben. Az „anya érdekében” címmel történő abortusok ellen az Egyház elben tiltakozik, de orvosi szaktekintélyek érvekkel és adatokkal támasztják alá az Egyház elvét oly emberek számára, kik csak számoszlopoknak hisznek.

Akiknek minden kis köhécselés elég ok abortusra, azoknak furcsán fog hangzani egy Winter neve, mint alábbi statisztika szerzőjé. És a legkisebb szívbillentyű-suhogás esetén nagyképpen óvakodók His-nek is rossz néven veszik, ha ellenük beszél. Winter nem keve-

sebb, mint 2777 tuberkulotikus nő 3198 terhességi esetét figyelni meg kórházában és bár a tuberkulózis legtöbb orvos előtt feltétlen abortus-indikáció, megállapítja, hogy közülük 2375 rendes szülési eset fordult elő, 568 spontán abortus, mindössze 17 esetben látja az asszony állapotának rosszabbodását a terhesség és a szülés alatt... Viszont 103 esetben abortust indítványoz, 72-ben végre is hajtják. Ezek negyedrésznél a tüdőfolyamat átmeneti javulást mutat, a többinél gyors rosszabbodás és halál következik. Az arány tehát összehasonlíthatatlanul rosszabb az abortusoknál, mint a szüléseknél... Ha őszintén utána gondol, kicsiben minden orvosnak hasonló tapasztalatai lehetnek.

A világhírű *His a szívbajokat* — a szigorú indikációk másik nagy csoportját — veszi szemügyre, megfigyel 200 egészen súlyos szívbillentyűhibát és szívizom-elfajulást terhes nőknél és leszögezi, hogy közülük összesen 1 (egy!) hal meg szívbajának súlyosbodása miatt! Ez a megszokott és elfogadott 0.5—1% szülési halandóságot egyáltalán nem mulja felül, mutatva, hogy a szívbajok önmagukban nem súlyosbítják a terhességet, a terhesség a szívbajok kórhelyét, legfeljebb kényesebbé, több gondozást igénylővé teszik annak lefolyását. Igaz, ami igaz, az orvosok sem igen láttak még szülés közben szívbaja miatt elpusztulni nőt, hanem — csodálatosképpen? — hála a kitűnő orvosi segédletnek? — mindegyik megszűnt élve...

Az „anya érdekéért” végzett abortus létjogosultságához a leghatározottabban gondolkodók szerint is feltétlenül szükséges volna, hogy annak végrehajtása után az okul szolgáló betegség biztos javulása legyen várható. De hogyan lehessen ezt előre tudni, különösen, miután a tapasztalat az ellenkezőt bizonyítja és más, addig nem létezett betegségek (35% sterilitás, 40% méhen kívüli terhesség, 20% idült gyulladások, a leningrádi állami női klinika jelentése szerint!) terhét kell viselnie a saját érdekében műtett nőnek? De ha mégolyan biztos volna is a javulás, emberölés megengedése elegendő ok volna-e?

Nem, a kartárs úr aggodalma nem jogosult. Ha abortus árán megszüntethetné az emberi szenvedést és kiküszöbölhetné a betegségeket, még akkor sem. De ilyen reményei nincsenek is és a legnagyobb, az erkölcsi rosszat védi szemben az Egyházzal, mikor a fentebbi értelemben nyilatkozik, bizonytalan egészségügyi érdekekért. Ha jól utánagondol, ezt ő sem akarja!

Harmadik kartárs gondolkozás nélkül aláírta a nyilatkozatot, de beszúrta a szövegbe: semmilyen formában — „ha csak a törvény nem kötelez...”

Furcsa, hogy erről egyáltalán szó is lehet. Kötelezhet valakit a törvény gyilkosságra? Vajon — erkölcsi szempontból — kötelező lehet-e törvény, mely ilyen eltévélésre vete-medik? És egyáltalán, van-e ilyen törvény? Az új Büntetőtörvénykönyv híres 482—485. paragrafusai az abortus-kérdést rendezni kívánja olyképpen, hogy bizonyos esetekben és megkötésekkel lehetőséget nyújt magzatelhajtásra, de legtávolabbról sem kötelezi rá az orvost semmilyen esetben. Sőt minden elnézése mellett is inkább megkötő intézkedéseket tesz. Inkább az 589. § adhatna ilyen félreértésre alkalmat. Ez ugyanis büntethetőnek mondja, ha az orvos *járvány idején, kellő ok nélkül, hatósági felszólításra, megtagadja körzetében a járványos betegeket első segélyben részesíteni.* (1. alpont). Vajon ez kötelez abortusra? A 2. alpont kimondja, hogy azon bába, gyógyszerész, *falvakban orvos és állatorvos is, aki kellő ok nélkül megtagadja vagy késedelmesen teljesíti a hatóságok vagy magánszemélyek által igényelt szolgáltatásokat — büntetés alá esik. Még ebbe sem lehet kötelezettséget beletölteni.* Mert városi orvosokra nem vonatkozik. Másodszor, mert a szövegben foglalt kötelezettség semmi esetre sem lehet magzatelhajtás, lévén gyakorlatban elképzelhetetlen, hogy az előre megfontolt, orvosi javallatok alapján az ügyészségnek előzetesen jelentett abortusokat olyan „sürgős eseteknek” tekintse valaki, melyeknek végrehajtását megtagadnia lehetetlen volna. Har-

madszor, mert az elvi és erkölcsi meggyőződés — akárcsak a *specialista*-szakképzettség hiánya — mindig elegendő ok, hogy az orvos a maga részéről ne avatkozzék magzatelhajtásba. Hátra van az a néhány eset, amikor életveszélyes vérzésekkal, megkezdődött abortussal kerül az asszony az orvoshoz és amikor a beteg érdekében csakugyan nem szabad várni a beavatkozással... De vajon ilyenkor az orvos *abortust hajt-e végre?* Semmi esetre sem, még ha a sokat emlegetett kürett volna is számára az egyetlen eszköz, mert nem ő, hanem a beteg segít, a magzat halálát elő nem idézte, megmentésére mindent elkövet. Erre kötelezhet a törvény — *de abortusra nem kötelez.* A nyilatkozat pedig ezeket az eseteket éppensé-

gel nem kívánja tilalmazni. És minthogy itt már benne vagyok az első aggály tárgyalásában, tovább beszélni ismétlésnek látom.

Még csak azt teszem hozzá, hogy más törvényszakas vagy szabályzat (kamara stb.) még kevésbé ró az orvosra ilyen kötelezettséget. Bátor vagyok feltételezni ismét, hogy ennek a kedves kartársamnak sem volt alkalma tanulmányozni a törvény eredeti szövegét és így tévedés iratta nyilatkozatára az egyetlen kikötést, melyet éppen tárgyalanságánál fogva semmisnek tekinthetünk. Hasznos szolgálatot véltem teljesíteni neki is, mikor e tisztázás papírra vettem és remélem, ezzel keresztényi gondolkodásából származó, még likvidálatlan aggodalmait eloszlatnom sikerül...

Humor a színpalak mögött...

A színházak világában, ebben a folytonosan izzó, játékos humorral és lappangó szeszélyekkel zsufolt világban nem a legtrikább eset, hogy valamely megmagyarázhatatlan véletlen, esetleg egy kisebb könnyelműség, vagy „ugratás” következtében kitor a botrány... Ha az előadás gépezetében hiba támad, ha egy kis csavar meglazul, egy fogaskerék elakad: kész a konsternáció. Hanem azért többnyire ártatlan és mulatságos dolog az ilyen színpadi pánik: maguknak a szereplő hősöknek is kedves emlékek marad. Összegyűjtöttünk belőlük egy csokorralalót.

A megnőtt szerep

Békeffi Lászlót egy este megszólította kabinjának egyik fiatal tagja s ékes szavakkal előadta kérését:

— Kedves igazgató ur, itt vannak a szüleim a nézőtérén. Nagyon szégyelem előttük, hogy csak ilyen apró szerepem van. Nem mondhatnék egy-két mondattal többet?

Békeffi engedékenyen az ifju vállára tette kezét:

— Jó, csak bizza rám...

Megkezdődött az előadás és nemsokára elkezdte a kis jelenet, amelyben ifju művésznök domborított. Belépett a színre és szerepe szerint így szólt Békeffihez:

— Tálalva van...

A direktor-komikus egy pillanatig gondolkodott. Aztán odasúgta a kis színésznek:

— Gyorsan... mondja ezt még egyszer...

Öfelsége és a levél

A kitűnő jellemzősínész híres arról, hogy sohasem tanulja meg pontosan szerepét. Partnerét érthető okokból bosszantja a dolog: sokszor zavarba jönnek a színpadon a művész könnyelműsége miatt. Egyszer a színház tagjai elhatározták, hogy adandó alkalommal alaposan megráfálják a jellemzősínészt. Az alkalom nem sokáig késett. Másorra került egy régi parádés daltéka, amelyben a király szerepét a szóbanforgó művészre osztották. A darab egyik jelenetében „hírnök jó” és levelet nyújt át a királynak, amelyet öfelsége hangosan felolvasson.

A jellemzősínész már a próbák alatt felszólította a színház kellekesét:

— A levél tartalmát másoljáték ki a szerepemből. Nem érdekes külön megtanulni, mikor fel is olvashatom...

Greta Garbo

legujabb. Napoleon filmjében, amelyben Charles Boyer a partnere.

Igen ám, de a kollégák öszeesküvést szöttek. Megbeszélték a „hírnökkel”, hogy a premieren majd — üres papírlapot fog átnyújtani a királynak.

Igy is történt. A hírnök belépett a színpadra: — Felsőleges uram, a francia követ levelét hozom...

A király felbontja a levelet és megdöbbenve állapítja meg, hogy az belül üres. Feszült csend. Öfelsége nagyot nyújtózik, fanyar mosoly jelenik meg királyi ajkán, aztán unottan visszaadja a papírt:

— Olvasd csak el fiam, hadd halljam, hogy mi van benne!...

Egy klasszikus mondat

A kincsesváros színházában történt, természetesen már régebben: Shakespeare drámáját, a Julius Caesart játszották. Két alabárdos sétált a színen fel és alá, némán és mereven. A következő jelenet szereplője késett és a séta már kezdett kiéssé hosszadalmas lenni. A közönség már feszengett a helyén. Az ügyelő idegesen beszólt az alabárdosoknak:

— Huzzátok már az időt! Beszéljete!

Az egyik alabárdos, Julius Caesar testőre megállt a színen s kedves közvetlenséggel így szólt társához:

— Hogy vagy édes komám? Mikor vótál odahaza Csurgón?...

Amikor az ügyelő cágtánöz...

Ez pedig egy pesti színházban, pesti színészekkel történt:

Az Andrásy-utí Színház egyik bohózatában Simon Marcsa házmesternét alakította. A színház akkoriban még az Unió-trószlúhoz tartozott és a kitűnő komika aznap este a Magyar Színházban is szerepelt. Így hát megkészt az előadásról és az Andrásy-uton nélküle kezdték meg a darabot. De Simon Marcsa végsőzóra sem érkezett meg, mire Székely Lajos, a színház ügyelője felkapott magára egy kék kötényt s bement a színpadra a házmesterné helyett. Kabos Gyula, aki azt hitte, hogy a komika lép be, a szerep szerint így szólt:

— Hogy van házmesterné lelkem? De jó színben van!

Mire Székely így rögtönzött hirtelenében:

— Csak én vagyok, nagyságos uram, a házmester. A feleségemet elküldték a Magyar Színházba és még nem jött vissza.

Égiháború

A derék vidéki színházgázató rendkívül büszke előadásainak nivójára. Titokban akkora rendezőnek képzelet magat, mint Reinhardt s ha társulataival a főváros közelében működik, mindig meghív egy-egy pesti rendezőt színházába. Tekintve, hogy vasuti returjegyet is küld pesti kollégáinak, ezek néha elfogadják meghívását s beülnek a vidéki színház nézőtérére. Legutóbb is egy pesti rendező vendégszerepet a direktornál, aki jászán készült, hogy megmutassa: mit is tud ő voltaképpen?

Aznap este egy régi klasszikus operett szerepelt műsoron, amelynek második felvonásában zivatar tör ki és a vihar az erdőben eléri a szerelmespárt. Az igazgató különösen ettől a vihar-jelenettől várt nagy sikert; úgy emlegette a dolgot, mint az operettrendezés csúcspontját. Mikor a jelenet közeledett, a kellekes hozta a mennydörgő apparátust — de a szerkezet váratlanul elromlott. A direktor a haját tépte, a végző veszedelmesen közeledett. Mit lehet itt tenni? Mit fog szólni a pesti rendező a nézőtérén?

Egyszerre elhangzott a végző. Döbbenetes csend... Aztán a direktor tölcéért formált a kezéből a szája elé és teletüdővel mennydörgött a nézőtér felé:

— Bum-bum-bum! Bum-bum!

A világ tudóstársaságai

Írta: Dr. Gergely Pál

Semmi sem példázta jobban, hogy az ember társas lény, mint az, hogy a földkerekség minden részén a választott elmék is, minden időkben arra törekedtek, hogy tekintélyük megőrzése, alkotó erejük fokozása érdekében társaságot alakítsanak. Platon korától, Krisztus előtt a IV. század közepéig mindmáig, Hitlerig, a gondolkodó elmék ezt célozták a lélekirányításra, emberalakításra, tudomány és művészet kiemelésére egybehívott kiváló elmék testületével. Már a legelső Akadémiája, Platon alkotása (Athén Akademosz nevű városrészéről elnevezve) a tudományok és művészetek magasabbfokú művelésére létesült. Utána, a második akadémia, Arkesilaos iskolája (ekkor még aféle „egyetemi” jellegű intézet, nem mint a mai, egyetemek fölötti akadémiák) már rövidebb életű volt s a Krisztus előtti II. század elején elhalványodni jelentősen. A mai értelemben vett, tudósok társaságát jelentő akadémia igazi hazája Egyiptom, Alexandria, melynek még a kései egyházatyák korában is virágzó tudósteleptételek voltak a középkori Italia első akadémiája, a Firenzében XIII. században létesült „Platon-Akadémia” mintáján. Utolsó elnöke, Mortilio Ficini halálával, 1521-ben már fel is oszlott ez az intézet, hogy majdnem egyidőben létesült nápolyi utódjának adjon helyet, a Pontaniana-nak, elén Valla és Pontano tudóssal. Előbb alapított ugyan, még 1498-ban Rómában Laetus egy kizárólag régészeti akadémiát, de ez nem volt oly átfogó, egyetemes jellegű, mint általában az akadémiák. Az olasz nyelv és költészet akadémiáját Grazzini 1582-ben alapította, mikor még Tinódi László dalaival nívokorogtak és a magyarok törökkel, Béccsel kellett küzdenie... Érdekes, hogy ez az irói kör a nevét a korpáról kapta (Accademia della Crusca), merthogy a szeméttől, korpától akarták megtisztítani a nyelvet. Ez az intézet volt egyébként a párizsi Institut mintája, szervezetében és szellemében.

Az Újkorban a tudósok rendje igazában csak 300 éve alakult ki, először a nagy francia nemzettel. A tudományok egyetemességét teletöltő Intézetbe franciák szervezkedtek, mégpedig a sokoldalú, de főképp nagy és mélygondolkozással vallásbölcsész, Pascal kezdeményezésére. Mily halálán azonban az utókor! Nem az ő képét adták bélyegeken, nem Pascalt ünnepelték tavay-

előtt, az Institut 300-ik évfordulóján, hanem Richelieu bíborost, kinek voltaképp csak a pénze s irányító politikai köre szerepelt az alapításban, de a tudósbarátok állandó köre még a nagy Pascal Blaise atyai házában, az 1600-as években kezdett összeszokni. A bíboros-politikus csak a végső formát adta a Pascalék családi körében fogamzott gondolatnak s a gloire-koszorúta francia nemzet, ime efelejté a nagy katolikus Pascal nevét, ennek a fiatalon, zárdában elhunyt tudós emlékéért, kinek 16 éves korában már halhatatlan matematikai könyvei, felfedezései voltak s főképp a Gondolatai krisztusi szárnyalása magukban is halhatatlanná tennék a nevét.

Ha az akadémiák első nyilvánosságát tekintjük, akkor Rómáé a palma, mert az Accademia Nazionale dei Lincei már 1603-ban kezdte működését. Jellemző az olasz szellem elevenségére, hogy más városok is egyes fiók-akadémiákat alapítanak, így Lucca, Pistoja, Siena, Catania stb. Így Cortona-ban csupán az etruszk-régészetnek művelésére, Nápolyban a pompéji ásatásokra, Palermóban az orvostudományok művelésére, 1645-ben.

Eleven ám a francia szellem is. Szinte 5-10 évenként követik egymást különféle vidéki akadémiák, de már inkább művészeti térre tolódva. Így Toulouse 1642-beli „szépművészeti és irodalmi akadémiája” után Caen város, majd Lyon, Montpellier, Bordeaux, Marseille tudósai és művészei tömörülnek akadémiákba. A szétforgácsolt erőket csak 1795-ben fogja össze Párizs és a kis, alacsony színvonalú vidéki gócpontokból igazi „tudóstársaságot” csinál az Institut kebelében, amolyan Leibnitz-i szellemben, aki t. i. 1700-ban hozta létre a Porosz Akadémiát. Ennek a szellemét és szervezetét követte aztán az egész kontinens minden állama. Két osztályra (matem. és fizikai, valamint történelmi-bölcsészeti) tagozódását is hűen követték. Legelsőnek Upsala, a híres svéd egyetemi város jött, 1710-ben, majd Stockholm a Svéd Kir. Tudom. Akadémiával. Minthogy előbbi csak a szellemi tudományokat, utóbbi pedig csak a reáliákat ölelte föl, szükség volt az erők összevonására s így alakul meg az említettek mellett a Svenska Akademién, melynek csak 18 „halhatatlanja” van, mint ahogy a francia Institut is csupán 40-nel kénekedik.

A Nobel békedíj akadémiaja

A stockholmi nagy Svenska Akademien javára tett nobilis alapítvány, a híres fegyvergyáros: Nobel ötletéből mostanig a legfőbb tudósi tekintélyeknek, évente ötnök juttat fejenként 180-190.000 svéd koronát. Ezt a kb. 30 millió aranykoronányi Nobel-alapítványt kezeli tehát a Svéd Akadémia, exkluzív 18 tagja ellenőrzésével. E tagok közt van a kedves Lagerlöf Zelma is, mindnyájunk gyermek- és ifjúkori kedvelt írónője, a Krisztus-legendák s annyi remek regény szerzője, aki maga is a Nobel-díj egyik, legelső nyertese. A nagyszerű írói és tudósi díjakat maga a svéd király, mint ez akadémia elnöke szokta átadni. A díjra jelölnie lehet bármely állam parlamentjének (békédíjra), tudományos akadémiájának, egyetemi tanácsának. Mily nagy kár, hogy egy Eötvös Lorándot, vagy Szentgyörgyi Albertet nem ünnepelhetek így, a világ egész előtt! Magyar közöny, vagy kicsinyhitűség talán, hogy nem kopogtattunk be (Eötvös-nél már késő-bánat) a mi igényeinkkel is Stockholmba.

A többi híres akadémiairól,

is rövid áttekintést adunk a Magyar Lapok olvasóinak, oktató és tudományt-népszerűsítő tervünkhöz híven. Elég korán, 1713-ban alakult a Spanyol Akadémia, majd 1772-ben a brüsszeli Belga Akadémia, mely 3 osztályú tagozatával példát adott a párizsi Institut de France megreformálására, sőt egy negyedik (művészeti) ággal bővítik is emezt, a franciák büszkeségét.

Nem királyi kegy, hanem teljesen magánkezdeményezés és pénz hozza létre a híres oxfordi társaságot 1645-ben, melynek csak később adják a Royal Society (Kir. Társaság) elnevezést. Ez kizárólag a reál-tudományok művelését egyesítette és a humanisztikus ágak tudósai csak 1901-ben alapítják a British Academy-t, melynek célja a történet, jog, filozófia, régészet és filológia művelése, a mi öreg kontinensünk hagyományai szerint, a Leibnitz-i szellemben. Ugyancsak porosz mintára jött létre 1742-ben a kopenhágai göttingai, müncheni, liszaboni, prágai, varsói, krakkói: 1825-ben a nagy Széchenyi pesti Magyar Tudós Társasága a jól ismert módon jött létre, a Legnagyobb Magyar 60 ezer forintos alapítványával. Amde jóval korábban alakult ez a nemzeti (nem királyi) akadémia, mint Európa többi nagy városa hasonló intézete. Így 1846-ban a lipcsei és a bécsi,

még később az amsterdami, oslói, szófiai, leMBERGI (Ukrán Akadémia) és 1879-ben a bucaresti Román Akadémia. Érdekes, hogy Japán is elég korán, ezidőben alapít akadémiát fővárosában, hogy ma már további négy tudományos testülettel érje utól Nyugat-Európát.

Művészeti osztályt szervez azóta a 60-as években létesült zágrábi horvát akadémia, meg az 1891-beli prágai német akadémia, sőt a belgrádi is. Szentpétervárott 1872-ben alapít a cár akadémiát, de azóta számos vidéki tudóstársaság jött létre, annyira, hogy ma 43-ra megy a számuk és a szovjet féltón gondoskodik róluk. Nem is szólva az ukrán önálló állam akadémiájáról, mely a főváros, Kiev összes közkönyvtárát szárnya alá véve, most közel másfél millió kötetes könyvtárral és évi 3-400 ezer rubeles költségvetéssel dolgozik! Magam is láttam néhány újabb természettudományi könyvet, mint csereklüdeményt, a M. Tud. Akadémia könyvtárában. Bezzeg a leMBERGI lengyel társaságon kívül ott a kisebbségi ukránok szintén alapíthattak maguknak külön akadémiát! Legnagyobb költőjükről, Sevcenkóról nevezték el.

A nemzeti rodalom, művészet és a faji öntudattól duzzadó államvezetés főforuma a német és olasz nép két új akadémiaja. Hitler és hívei még 1925-ben hívták életre a régi müncheni bajor intézet mellé az egész Német-ség Kutatásainak Akadémiáját, melynek alapszabályában van az is, hogy a külföldi németek lelki és kultúr-szükségletét éppúgy szolgálja, mint a belföldiekét. Tehát a rideg, objektív porosz tudósteleptület, Leibnitz akadémiaja mellett most a felébredt nemzeti lélek szolgálatára kellett ez az új akadémia, akárcsak Mussolini új akadémiaja, a Reale Accademia d'Italia, mely fiatal lendülettel alakult és szüntelen lendülettel működik. Tavalyelőtt a Valikán is új, tudományos akadémiát kapott Öszenté-ége akaratából. Így tehát a szaporodó lélekszámú, de főleg szellemi értékekben nem remélt módon gyarapodott emberiség nagy lendülettel, versengve nép és nép között, alkotó-lázzal termi a tudós kutatók céheit, vagy ha úgy tetszik: rendjét, mert legtöbb országban a szűk keretekben alakult régi vágású akadémiák elmaradnak az idők rohanásában. Mily megnyugtató azonban pl. a budapesti, Széchenyi-alkotta Magyar Akadémiánál az a tény, hogy nagy taglétszáma és gyakori (minden hétfői) ülésége, valamint buzgókodó 3 osztály keretében a legújabb találmányok, felfedezések is teret találnak és 240 belső tagja közé „nemzedék-különbséget” nem ismerve bevalasztottak legutóbb is oly érdemes fiatalokat is (pl. Szentgyörgyi Albertet, Zsireit stb.), akik az egész magyarságnak világhírt szereznek. Még egyben kell kiemelnünk a Magyar Tudományos Akadémiát: a szigorúan objektív keretekben mégis nemzeti tud lenni, mintahogy a legnehezebb időben Bach rémuralma idején a csöndes, passzív ellenállás módszert elhárította a magyar politikai élettől és befelé fordulva folyt' élete. Azonfelül nemzeti-ségi különbség nélkül minden érdemes tudóst, német, szláv vagy román anyanyelvűt egyaránt behívott tagjai közé. De ez akár külön tanulmány tárgya lehetne és közelebbi rá is térnek ardeali vonatkozásaira: kiket tisztelt meg tagsági oklevelével a Magyar Akadémia a román tudós és írói nemzedékek-ből?

COLECTURA OFICIALĂ

A következő nagy nyereményeket nyerték e sorsjegyárudánál az e hó 15-iki nagy huzáson:

6,000,000 No.	65882 Ser. 3	Bucuresti
1,000,000 „	261731 „ 1	„
1,000,000 „	188985 „ 3	Sibiu
1,000,000 „	150490 „ 2	Bucuresti
400,000 „	43186 „ 1-2	Cluj-Oradea
400,000 „	43186 „ 3	Bucuresti
400,000 „	46948 „ 3	„
200,000 „	7663 „ 3-1	„
200,000 „	24564 „ 2	„
		stb.

COLECTURA OFICIALA

PIÓKUZLETEK AZ EGESZ ORSZÁGBAN

Helyi cím: ORADEA

B-dul Regele Ferdinand 11.

(Casa Națională)

Asszonyok dolga

A kaktuszok házi oltása

Ha végignézzük a virágkereskedők kirakatain, sok-sok fajtáját és szép, érdekes példányát látjuk a nagy divatnak örvendő kaktuszoknak. A kaktuszok fajtáinak hatalmas táborát három csoportba oszthatjuk. 1. A földön elterülő lágy-száru, kuszó, elbokrosodó, vagy taréjasodó fajták; 2. a gömb, gömbös és ehhez a formához hasonló változatok; 3. a magas, felfelé törő, oszlop-növésű alakok.

A kaktuszoltás kevés kézügyességgel és hozzáértéssel a legkönnyebb oltási módok közé tartozik. Mielőtt oltásra határozunk el magunkat, fontos az alany és a ráoltandó kaktuszfajok kiválogatása és azoknak mérsékelt öntözéssel való 2-3 hetes szomszárítása. Csak ezután gondolhatunk az oltás elvégzésére. Alanyunk legmegfelelőbb az oszlop-növésű *Cereus* vagy a *Cereus* Jusbertii és még néhány *Cereus* fajta, a közönséges *Opuntia*, továbbá a *Phyllo-kaktuszok* és végül, mint a legkézzel oltandó, a könnyen törzset nevelő *Peireskia-kaktuszféleség*, amely külső alakja a többi rokonaitól igen eltérő, csupán csak törzsének és hajtásainak tuskéj emlékeztetnek a kaktusz rokonságára. Az itt felsorolt alanyok minden esetben a ráoltandó növénytől függően választandók ki. Természetes, hogy egy ceruzavastagságú *Peireskia*-ra ökölyi nagyságú gömbkaktuszt nem oltathatunk. Ezzel szemben az előbbi alanyra ráoltott *Epiphyllum* nagyon szép, mutató fűcskét nevel. Az oltás a következőképpen történik:

A *Cereus* oszlop-szárát a kívánt törzsmagasságban levágjuk, tuskéit közvetlen a vágási felület körül óvatosan, hogy sebet ne okozzunk, vissza, illetve levágjuk, majd a kiválasztott növényt vesszük kézbe és az oltás felfekvését zavaró tuskékat, esetleg más oldalrészeket arról is eltávolítjuk. Ha ugy az alanyt, mint a ráoltandó másik fajtát elkészítettük, nagyon éles, tiszta késsel 1-2 mm-rel lejjebb újból megújítjuk az alanyra a metszést, szóval új sebfelületet vá-

gunk, ugyanakkor lehetőleg minél gyorsabban megejtjük a szükséges vágást a ráoltandó részen is és nyomban az alanyra ráhelyezzük. Az alanyt és a ráoltandó növényt lehetőleg úgy válasszuk meg, hogy a vágási felületek egymást takarják. De ha ez nem lehetséges, úgy az alany legyen nagyobb, mint a ráoltandó fajta. Igen lényeges a jó eredmény eléréséhez az is, hogy az egész munkát nagyon gyorsan végezzük és hogy a sebfelületekhez semmi szennyes anyag, föld, stb. ne jusson. Az oltás további megeresztését a kötözés, illetve az alanyra oltandó rész jól történő rögzítése biztosítja. Ez okból különböző kertészetekben más és más kötözési módokat használnak. Természetesen minden kaktusz-tenyésztő a maga módszerére esküszik, hogy az a legjobb. A sok kötözési módszer közül az általam legbevalltabbnak tartott módszer a következő: Szerezzünk be néhány ólomdarabot 20-30 vagy 50-100 gramm súlyban az oltás nagyságához megfelelően, erre az ólomdarabra 3-4 berlini pamutból sodorjunk össze egy vastagabb zsinórt és a két végére megfelelő ólomdarabot kössünk rá. Két ilyen zsinór a megfelelő olomsúlyokkal egy oltáshoz elegendő. A kötözés, illetve a rögzítés úgy történik, hogy a zsinórt egyszer hosszában végigfektetjük a ráoltandó kaktuszra úgy hogy az ólomdarabok az alany két oldalán lógva az oltandó részt az alanyhoz szorítsa, majd a másik zsinórt keresztibe, hogy azt még jobban megeresztse. Az oltványok további kezelése igen mérsékelt öntözésből, árnyékolás meleg helyen való tartásából áll, illetve oltványainkkal úgy bánjunk, mintha azok dugványok volnának, óvatosan kezeljük. Ha jól jártunk el az oltásnál, az összeforrás 6-8 nap alatt megtörténik, amikor a kötözést eltávolíthatjuk és az oltás késznek mondható. Természetesen a növekedés megindulása csak a kötés eltávolítása után 8-10 napra következik be és a kezelés már a rendes pozsgás növények módján történik.

Rövidek az új kisestélyi ruhák

Az őszi divatbemutatók legfeltűnőbb eseménye a rövid estélyi ruha felújítása. A párizsi vezető cégek közül nem kisebb tekintély, mint Mainbocher szegődött az új divat hívei közé. Kollekcijában egész sereg rövid estélyi ruhát mutatott be, amelyek azonban hír szerint hűvösen hagyták a kölgközönséget. A lábszár közepéig érő szoknyák mélyen kivágott derékkal kombinálva roppant furcsán hatnak és eszünkbe juttatják a tizenöt év előtti idöket, amikor minden nő bakfisnak akart látszani. De a mai nő már tuljutott ezen a „mindenáron fiatalnak lenni” perióduson. Most már elsősorban szép és elegáns akar lenni, ezt pedig este jobban éri el földig érő, festői hullámokban leomló ruhában, mint félméteres szoknyácskával.

A rövid estélyi ruha nem sok sikerrel kecsegtető felújításával szemben azonban határozottan sikere volt a párizsi bemutatókon a rövid kisestélyi ruháknak. Már tavaly is láthattunk sok kisestélyi toalettet, amelyeknek a szoknyája bokán felül végződött. Az idén az általános „rövidülési tendenciához” híven a kisestélyi ruhákat is rövidebbre szabták és mint kitudt, a hölgyek ezt az újítást nagyon szívesen fogadták. Olyan alkalmakkor, amikor elegendő a kisestélyi ruha is (színház, kisebb társasági összejövetelek, stb.), a nők nem kívánnak méltóságjelző unneplés hatást kelteni, ezért nem is ragaszkodnak a hosszú kisestélyi toaletthez. Sőt örülnek az új divatnak, mert a rövid szoknya ezen a téren tényleg — újításnak számít. Az idei téli szezon tehát előreláthatólag úgy fog kialakulni, hogy a nők földetseprő nagyestélyi toalettet és rövid szoknyával készült, fiatalos kisestélyi ruhát fognak viselni.

A kisestélyi, vagy újabban koktél-ruhának is nevezett alkalmi toaletti anyaga leginkább, kloté, satin, marcain, bársony, broché, csipke. Lameéből is készítenek Párizsban koktélruhákat. Erre a célra a francia kelmegyárosok új fajta lamékat hoztak forgalomba, az alapanyagba a férfiszövetekhez hasonlóan sötétebb szálú csikokat, vagy kockákat szönek. Ebből az érde-

kes, angolos mintájú anyagból herrenfazonos, szmokingos kosztümöket készítenek, amelyek kisebb esti alkalmakon igen elegánsan hatnak.

Meg kell említenünk, hogy az esti kosztümöt szívesen kombinálják kétféle anyagból is, — ilyenkor a kabát mindig pompás, mutató anyagból készül. Sokszor alkalmaznak himzést, pailletet, arany-ezüst zsinórozást az új kisestélyi ruhákra. Jellemző sajátáguk még ezeknek a toaletteknek, hogy legtöbbje hosszú ujjal készül.

Sál, mint blus.

Az új női divat egyik fontos kelléke a széles, harmonikus mintázatú sál, amelyet blusok helyett viselnek kis kabátkákhoz, mint ez a képen is jól látható. A sálak a ruha színéhez kell illeszkedni.

* Az arcbőr célszerű ápolásához mindenképpen szükséges, hogy bél működésünket reggelente egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

Hasznos tudnivalók

*

Az őszi nagytakarítás és lakásberendezés-kor nagyon egyszerű eszközökkel vihetünk új színeket, változatosságot és frisséget otthonunkba. Az agyonmosott fehér függönyökből virágos vagy csikozott (nyomási eljárással) valamely élénk- vagy pasztellszínű függöny lehet a leányszobában, amelynek fehér — valójuk be őszintén, már megint bútorát — valamely kedvenc színűkre festetjük és lakkozgatjuk át. A lakószoba fakó — vagy elnyűtt bársony bútor-behuzatai helyébe kézzel szövött, — élénkebb színű bútorbevonat kerül (alkalmas erre az angol virágos kreton is, amelyet már nálunk is gyártanak). Néhány kézzel szövött élénkszínű szőnyeg és színes kerámiaak a fakó és színtelen lakást frissé és színessé varázsolja. A színes falfestés, vagy falkárpit ismét divatosá vált. Azonban csak világos, úgynevezett pasztellszínekben, lehetőleg minden szobában más színben. A halvány palackzöld, vízzöld és borszöld a kék-, arany- és citromsárga, a tompa kék, a lazacszín és a galambszürke a legkedveltebb. A fal színétől elütő színű színes mennyezet ugyanolyan kedvelt mint a fehér mennyezet. Szélsőségesen modern berendezésű helyiségnél szokásos egy és ugyanazon szobában két-három, sőt négy színű falat is festeni. A mintázatlan falak mellett az ú. n. hengerelt vagy fecskendezett fal is szokásos, de nagyon sok mintás falat is látunk; természetesen újvonalú minták és színezéssel.

... A szobanövényeknek kitűnő helyet biztosíthatunk, különösen ott, ahol nincs erkély és a központi fűtés folytán tönkremennek a növényeink — a két ablak között. Az ablak egyik felében — hogy a másik felét szellőztetésre használhassuk — asztalossal kis polcokat készíttünk két méter magasságban és ezeken helyezzük el a virágcserepeket. A legtöbb növény jól bírja a két ablak közötti levegőt és különösen a nap iránt kevésbé érzékeny növények nyáron is nagyon szépen fejlődnek.

Költözködéskor sok bosszúságtól kíméljük meg magunkat, ha az új lakást pontosan felmérjük és a mérések alapján alaprajzot készíttünk. Ebbe az alaprajzba belezajoljuk a bútorok elhelyezését. A költözködéskor a háziasszony vagy annak helyettese az alaprajzok kezében irányítja a bútorállító munkásokat, hogy mindent végleges helyére állítsanak. Költözködés alkalmával bekeretezett képeket úgy óvhatunk meg töréstől és rongálástól, hogy újságpapírból készített hurkákat feszítünk a kép négy sarkán keresztül és erősítünk meg apró szegekkel a keret hátfalán.

Nikkelezett és krómoxott kúncseket, csapokat, lámpaalkatrészeket stb. semmiképpen fémtisztítószerrel nem szabad kezelni, hanem szarvasbőrrel, egyszerűen áttörölni. Ha foltok eltávolításáról van szó, akkor próbálkozunk hideg vízzel, utána dörzsöljük le azonnal száraz ruhával s végül szarvasbőrrel; ha azonban ez nem használ, akkor forduljunk szakemberhez. Festett és lakkozott ajtókat, bútor ritkán mossunk, akkor is hideg vízzel és ú. n. mandulaszappannal, a leghelyesebb azonban u. n. bútorpasztinnal egész vékony rétegben bevonnai és erősen átdörzsölni. A legtöbb parkett nem bírja el a súrolást, a hézagokban vöröses vízfoltok maradnak; tehát a leghelyesebb benzinnel oldott viaszforgáccsal karbantartani a parkettet. Ha nagyon elhanyagolt parkettáról van szó, akkor a vassforgáccsal való felgyalutás a legbiztosabb.

Politúros bútorral semmiestre sem szabad kísérletezni. A politúrozás olyan szakmunka, amelyet szakemberre kell bízni. Leghelyesebb szarvasbőrrel átdörzsölni a bútorát és csak ha már nagyon fakó, akkor kell szakmunkással újra politúroztatni.

A babyloni hercegnő

Írta: Selma Lagerlöf*

Sötét téli este volt. Skrolyckában, egy kis házacskában Kattrinna, a háziasszony font, a macska pedig dorombolva ült az ölben. Az ember, Jan Andersson a tűzhely mellett üdögölt és háttal a tűz felé fordulva melegedett. Egész nap künn volt és fát vágott a Fallasa-i Erik erdejében, nem kívánhatta hát senki, hogy még most, otthon is munkát vegyen elő. Még Kattrinna sem talált kivételt valót abban, hogy nem csinált egyebet, csak eljátszogatott és beszélgetett a kis leányukkal, aki most, ezen a télen lépett az ötödik esztendejébe.

Kattrinna elmerült a saját gondolataiban és nem is igen figyelt oda, hogy az ember meg a gyermek miről beszélgettek. Csak egy dologra ügyelt mindig szigorúan. Nem tűrte, hogy Jan dicsegetse a kislányt és mondogassa neki, hogy milyen szép és rendkívüli, ami pedig kedvenc szokása volt. Mert Kattrinna jól tudta, hogyha Klara Gulla már most, kiskorában nagyra tartja magát, sohasem lesz rendes ember belőle.

Jan ellenben nagy mester volt abban, hogy olyan dolgokat találjon ki, amik a gyermeket elbizakodtathatják. No de ezen az estén Kattrinna teljesen nyugodt lehetett, mert az ember olyasmiről mesélt a kicsinek, ami régés-régen történt, még abban az időben, amikor a világ teremtdött és az emberek kezdtek besokasítani. Most éppen a bábeli torony történetét beszélt és így az asszony bizhatott benne, hogy nem lesz alkalma előhozakodni a rendes ostobaságaival.

— Aztán jöttek és hoztak agyagot — mesélte Jan, — tégiat vertek, meg meszet égettek és fölállították az állványokat. És a torony napról-napra magasabb lett.

— Jól tudták, hogy az Uristennek nincsen kedvére, hogy ezt a tornyot építik, de nem sokat törődtek vele. Ők mindhárom olyan tornyot akartak, ami az égig ér, hogy aztán benézhesse nek, mi van ott belül.

— Hallgassatok ide, jó emberek! — mondta a jó Isten. — Most megegyeztek az utójára mondom nektek, hogyha el nem mentek innen és nem hagytok föl az építéssel, akkor nem lesz más mód, minthogy valami nagy szerencsétlenséget bocsássak rátok.

De az emberek azt gondolták magukban, hogy majd csak eltűri az Uristen ezt is, mint annyi sok mást, ami ellenére történik. Tovább építették hát a tornyot és napról-napra magasabbra jutottak.

Akkor aztán az Uristen öszezevart a nyelvüket. Eddig a napig úgy tudtak beszélni, hogy mindnyájan megértették egymást, de mostantól fogva vége szakadt ennek az örömüknek.

Mikor a kőművesmester azt akarta mondani, hogy „Adj ide egy kis agyagot!”, ehelyett azt mondta: „Kolvippen, kolvippen!” Mikor meg az inasok akarták megkérdezni, hogy hát mit is akar tulajdonképpen, azt mondták: „Erbe, derbe, mirbe, marba?” Így aztán nem lehet csodálni ha nem értették meg egymást.

A mesterek azt hitték, hogy az inasok bolondot űznek belőlük, de mikor rájuk akartak szólni, hogy: „Beszéljetek rendesen!” ehelyett így mondták: „Ullen dullen dorf!” Amikor meg az inasok akarták megkérdezni tőlük, miért vágnak olyan haragos arcot, nem bírtak mást kibögni, csak ezt: „Abrakadabra?”

Erre már aztán a mesterek meg a többiek is úgy megharagudtak, hogy egymás hajába kaptak és összeverekedtek.

* Selma Lagerlöf, a világhírű svéd írónő 1858-ban született. Alig pár éves korában gyermekbénulást kapott, amelyből csak nagynehezen gyógyult fel. Huszonhét éves korában Dél-Svédországban tanítónő lett és öt év múlva világhírnévre tett szert első nagystílű regényével, a „Gösta Berling”-gel. Számátalan könyve harminc nyelven jelent meg. 1909-ben tüntették ki az irodalmi Nobel-díjjal. Ma 79 éves, de még mindig friss erővel dolgozik.

Ettől az időtől fogva vége volt a régi jó barátságoknak az emberek közt. Egyikük sem gondolt tovább a toronyépítésre, hanem otthagyták valamennyien és ki-ki ment a maga útján.

Mikor Jan idáig jutott az elbeszélésben, odapillantott Kattrinna felé. A rokka csöndesen állt és úgy látszott, mind a ketten, az asszony is, meg a macska is elszunnyadtak. Jan erre azonnal folytatta az elbeszélést, csak éppen hogy egy kicsit halkabbra fogta a hangját.

Azok között, akik ott voltak a babyloni torony építésénél, volt egy király meg egy királyné is, akiknek volt egy hercegnő kislányuk. És ez a kislány egyszerre éppen olyan furcsán kezdett beszélni, mint a többiek, úgyhogy sem a szülei, sem mások nem értették egyetlen szavát sem.

A király meg a királyné ekkor nem akarták többé ott tartani a kislányt maguknál a palotában, hanem elűzték. És el kellett mennie egészen egyedül, ki a széles, nagy világba.

Persze el is ment szegényke és nagyon-nagyon boldogtalan volt. Hiszen nem tudhatta, hogy ki- és miféleval találkozik az uton. Könnyen megeshetett, hogyha a medvék meg a farkasok meglátják a gyönyörű kis hercegnőt, elevenen fölfalják.

De olyan szépséges és aranyos kis jószág volt, hogy nem akadott senki, aki bántotta volna.

Nem bizony. Inkább, aki csak találkozott vele, odament hozzá, kezét adott neki és megkérdezte, hogy hová, merre tart. De amit felelt, abból seki, de senki nem értett meg egy árva szót sem. Ezért aztán nem is törődtek vele tovább.

Amilyen szép és finom volt a kis hercegnő, akármilyen előkelő várkastélyhoz vagy urasági házhoz érkezett, mingyárt kitárták előtte a kapukat és beengedték. De alighogy kinyitotta a száját és meghallották, milyen különös nyelven beszél, megint csak utójára bocsátották.

Végre, amikor már összejárta az összes országokat, amik csak vannak a világon, egyszer késő este egy nagy erdőbe jutott. És amint ment, mendegélt az erdőben, egy kis házikót pillantott meg. Olyan alacsony volt a kis ház, hogy a kis

hercegnő éppen csak hogy befért az ajtaján. De hát benyitott és így köszönt: „Adj Isten!”

Odabent egy asszony ült és font, a tűzhelynél meg egy ember melegedett. Ezek, mikor meglátták, hogy egy idegen lép be az ajtón, fogadták a köszöntést és ők is azt mondták: „Adj Isten!”

Nagyon megörült erre a kis hercegnő. Mert a kis házikóban azok az emberek úgy beszéltek, hogy ő is megértette. De azért egyelőre még óvatos volt és nem beszélte el mingyárt, hogy mi is történt vele.

— Mi ennek a háznak a neve? — kérdezte, hogy kipróbálja őket.

— Srolyckának hívják — felelték azok, amiből a kislány látta, hogy azok is megértették őt.

Majd kiugrott a bőréből örömeiben, de azért úgy találta, hogy jó lesz megegyezzer probára tenni őket.

— Aztán miféle nyelv az, amit maguk beszélnek? — kérdezte.

— Hát ez a värmlandi nyelv — felelték neki.

Erre már aztán odament hozzájuk a kis hercegnő és kérte őket, hadd maradhasson náluk, mert ez az egyetlen hely az egész világon, ahol megértik az ő beszédét.

De amikor előre ment a tűzhöz, a házbeliek megismerték, hogy egy babyloni kis hercegnővel van dolguk és megmondták neki, hogy nem jó helyen jár. Megmagyarázták neki, hogy náluk sehogy sem érezheti jól magát. A värmlandi nyelvet beszéli ezen a környéken mindenki, elmeget hát akármelyik házba és ott maradhat, ahol akar.

De a kis hercegnő nem akart menni.

— Nem — erősítette — most már éppen látom, hogy jó helyen járok. És itt is akarok maradni, mert maguknak itt hasznukra lehetek és örömet szerezhetek.

Amíg Jan mesélt, a kis Klara Gulla ott ült a térdén és hallgatott. A szeme egyre nagyobbra, tágabbra nyílt a csodálkozástól. Még azután is csöndesen ült egy darabig, mikor Jan befejezte a mesét. Aztán megfordult, a fejét is elfordította és körülnézett. Ugy megnézett mindent, mintha most látná először.

— Na — mondta végül — most már egyelőre így maradhat minden, ahogy van. De ha megnövék, akkor visszamegyek oda, ahonnan ide jöttem.

Jan képe ugyanceak megnyult. Ami pedig a legrosszabb volt a dologban, Kattrinna is fölébredt és meghallotta a beszélgetés végét.

— Ugy kell neked! — mondta. — Most legálább látod, mit érz veled, hogy mindig bebeszélnek ennek a gyerekeknek, hogy finom és előkelő!

AURORA SZERENCSET JELENT

Ezt a tényt igazolják a következő
NYEREMÉNYEK,
amelyeket a sorsjegyáruda vevői
a hó 15.-én nyertek:

Az országban levő székhelyeinél			
Lei 1,000.000	No. 143536	Seria 3	Anexa
„ 1,000.000	„ 188985	„ 1	„
„ 1,000.000	„ 16993	„ 3	Matcă
„ 400.000	„ 4335	„ 1.	„
„ 200.000	„ 35080	„ 2	„
oradeai játékosok			
„ 200.000	„ 21705	„ 1	„
„ 200.000	„ 21705	„ 2	„
„ 200.000	„ 13630	„ 3	„
„ 200.000	„ 10519	„ 3	„
„ 200.000	„ 10431	„ 2	„
„ 100.000	„ 39169	„ 2	„

oradeai játékosok

valamint további 12 drb egyenként
100.000 leies nyeremény.

Bihormegyei székhely:

UNION S. A. Oradea,
B-dul Regele Ferdinand No. 1.

KERESZTREJTVÉNY

36. (281.) szám.

	1	2		3	4	5		6		7	8	9	10	11
	12			13				14		15				
16		17	18		19				20		21			
22		23		24		25			26		27			
	28				29		30						31	
32	33		34						35					
36		37		38				39	40		41			42
43		44				45			46			47		
			48		49				50		51			
	52				53						54			
55		56		57		58			59		60		61	
		62			63		64				65		66	
67	68		69						70			71		
72		73					74	75		76				77
78							79		80		81			82
83			84		85				86		87	88		
89														

Megfejtésül beküldendő a vissz. 1. és a függ. 16. nyilas sorok.

Határidő: október 28.

Vizszintes sorok:

1 Bölcs Goethe-idézet. 6 Atlanti óceán! sziget-csoport. 12 Édesség. 13 Mythológiai alak. 15 Lae-son beszél. 16 Azonos magánhangzók. 17 Minden-nek szülője. 19 A legszentebb nő. 21 Rész -- ide-geen szóval. 22 Római előjáró. 25 Német helyha-tározó. 26 Enyhe tapintás. 28 Indián törzsjel. 30 Balatoni természeti tünemény. 31 Lónyay Zoltán

névbetűi. 32 A német valuta mongramja. 34 Spa-nyol női név. 35 Temetőben sok van. 36 Tisztít -- más szóval. 38 Tíz -- angolul. 39 Fonetikus betű az „abc” legelejéről. 41 Becézett női név. 42 Cal-cium vegyjele. 43 A gyümölcs igéje. 45 Kicsi, de erős. 47 Idegen kettős magánhangzó. 52 Szent -- idegen rövidítése. 53 Orosz félsziget a Fekete-ten-gerben. 54 Ex-boxvilágbajnok. 55 Idegen cégröv.

Függőleges sorok:

1 Skálahang. 2 Műtárgy. 3 Kicsinyítőképző. 4 Családfő. 5 Fentinek rengeteg van. 6 Vissza: orosz folyó. 7 Cégrövidítés. 8 Becézett női név. 9 A kutya igéje. 10 Fizet -- idegen szóval. 11 Hideg éghajlatu félsziget, a prérvadászok hazája. 12 Harap -- más szóval. 14 Skálahang. 16 Mély-ertelmű Emerson-idézet. 18 Nagyon keres. 20 Vonal -- idegen szóval. 23 Illés Tamás névbetűi. 24 Hideg kárpáti szél. 26 Madárkirály. 27 Férfi-név. 29 Francia birtokosnév. 33 Kenyertör-melék. 37 Gyorsan halad. 40 Medal -- magyarul. 42 Hires római szónok és államférfi. 44 K. T. 45 Svájci város. 46 Olasz helyeslés vagy téli sport. 47 Megszűnt napilap. 48 Görög mythológiai alak. 49 Vallásrövidítés. 50 Nagy szegénység. 51 Illés Béla névbetűi. 55 Hatalmas afrikai sivatag. 56 O-itáliai hősmondai alak, Romulus és Remus nagyapja. 57 Női név, külföldön férfinevű is használatos. 59 Európai állam névbetűi. 60 Tiroli városka, jelenlegi olasz neve: Merano. 63 Tanács -- németül. 65 Diplomáciai jegyzék -- idegen szóval. 68 Allati lakóhely. 71 Házállat. 73 -- in Hungary = magyar gyártmány. 75 Angol szesz ital. 77 Tagadószó. 79 Idegen cégrövidítés. 80 Fo-netikus betű. 84 Bizmut vegyjele. 85 Képző, va pária. 86 Dávid Mihály névbetűi. 88 Közlekedési fogalom.

36. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vizsz. 1. Ha elzárja a folyók vizeit, kizárja a tenger vizét. 20 Benedekrend. 85 Kereseti adó. Függ: 1. Ha megmondod, hol nincs Isten, adok én is két narancsot. 21. Kondorosi csárda mellett. 24. és 27. Mert akkor a társam is rájön, hogy én mennyit lopok.

Helyesen megfejtettek: Szabó Józsefné, Burzás Imre, Kelemen Erzsébet, dr. Zakariás Jenőné, Zakariás I. István, Zakariás Tibor, György Anna, Dombrády Gyula, Dombrády Dóra, Csavar Endre László, Kovács János, Csibi Lanke, özv. Zákonyfi Antalné, Benedek Judit, Mésztrik Károly, Dombrády József Dombrády Ferenc.

A rovatvezető üzenete

P. V. G. A keresztrejtvényeket köszönjük megkaptuk. A régiak is sorra kerülnek. Üdvözlök!

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Lakás
Egy borpince azonnalra és egy szere-ny magános szoba november 15-re kiadó. Bodnár, Oradea, Tache Jonescu 45. szám.
Kiadó 1 szobás, szép utcai lakás november 1-re. — Oradea, Str. Jon Ghica 17-a. szám.
Szép egyszobás lakás mellékhelyiségekkel és mosókonyha használat-tal november 1-re ki-adó. Oradea, Str. Di-mitrie Cantemir 39.
2-3 szobás lakást keresek. Lehetőleg ma-gánházat kerettel. Cim: Boér Péter, Oradea, Str. C. Cipariu 23. sz.
2 szobás előszobas utcai lakás kiadó november 1-re. Oradea, Str. Bratianu No. 52.
Kertvárosban, villamos megálló köz-vetlen közelében 2 szobás modern magán-ház azonnalra kiadó. Oradea, Str. Cantacu-zino 60. Értekezni: Dal-12a. Telefon 802.

Butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Xe-nopol 13. szám.
Kiadó 4 szobás parkettes ösz-komfortos uri lakás. Megtekinthető 11-12. Oradea, Strada Holban 44. szám.
Kiadó november 1-re 3 szo-bás, fürdőszobás udva-rji lakás, ugyanott egy 2 szobás. Oradea, Cio-rogariu-utca 41. szám.
Utcai háromszobás lakás mellékhelyisé-gel, november 1-re ki-adó. — Utcai butoro-zott szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Sylva 6. szám.
Kiadó 2 szobás mellékhelyisé-gekből álló lakás no-venber 1-re. Cim: Ora-dea, Str. Bratianu 55.
Háromszoba előszoba fürdőszobás lakás november 1-re ki-adó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.
PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. L. Oradea, Str. Regele Ca-12-a. szám

Hülönfélé
Női és férfi kalapok készítését olcsó árban vállalom. Mester kala-pos, Oradea, Strada Alexandri 16. szám.
Figyelem! Tarján órá-ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No 8. Javi-tások szakszerűen ké-szülnek.
Segítség az iszákosság ellen. Kérjen díjtalan fel-világosítást: dr. Odor „Mária” gyógyszer-tárában, Carani, ju: Timis-Torontal.
Egy rövid keresztthuros zongora bérbeadó. Cim a kiadó-ban.

Házasság
Arva urileány megismerkedne hozzá-illő finomlelkű uriem-berrel házasság célja-ból. Leveleket „39” jel-igére a kiadóba kérek.

Adás-vétel
Egy jó karban levő télikabát közepertmetre eladó. Molnár cukrász-da, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 26.
Eladó 160.000 leiert 22.000 leit jövedelmező kisebb bérház 4 jó lakással, szép kerttel. Oradea, Str. Negruzzi 15. szám.
Zongoraladát 2 m. hosszú 1.70 széle-set megvételre keresek Cimeket a kiadóba ké-rek.
Eladó jól jövedelmező bérhá-zak, magánházak, sző-lők, birtokok, telkek. Kortsmáros László in-gatlanforgalmi irodája Oradea, Str. Pasteur 13 Telefon 85. szám.
Összecsukható vaságy 3 részü matracal ol-csón eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 19. Chaura.
Eladó egy 12 személyes hagy-ma mintás maieni ebéd-ő szerviz. Cim megtudható Str. Delav-rancea 43, földszint.

Gyermekkosci modern, alig használt, eladó. Oradea, Strada Ciordas 48 szám.
Sirlámpák eladók Oradea, Str. Nicolae Jiga 46. szám.
Eladó versenyzongora. Ora-dea Str. Bratianu 27.
Eladó ebéd-ő szőnyeg. hasz-nált 3x4 méter. Oradea Str. Vilson No. 2.
Jókarban levő komplett hálószoba, ké-pek, ágytakaró, elköl-tözés miatt eladók. — Oradea, Str. Nic. Zsiga 52. szám.
Jókarban levő modern kombinált szekrényt, asztalt, foto-leket vennék Cimeket a kiadóba kérek.
Jókarban levő 2 sötétkék Neumann télikabát 6-8 éves gy-e-rekeknek eladó. Oradea Str. Bratianu 49. szám
Jókarban levő használt vaskály-ha öntött és előmele-gítő cserépkályhához eladó. Oradea, Strada Andrei Muresan 10. sz.
Eladó egy jókarban levő használt gyermek bun-da, barna, 7 éves lány-kának és egy férfi rö-vid borkabát. Oradea, Str. Vlahuta No. 34.

Használt télikabát, 14 éves fiu-nak eladó. Oradea, Str. Millerand No. 3. L emelet jobbra.
2 darab új nagy, kényelmes va-lódi marhabőrűből, eb-őrendű kiállításra készült fotój eladó. Cim: Oradea, Regele Ferdinand 16, emelet.
Egy sötétkék női télikabát kisebb alakra eladó. Szabó J. Oradea, Str. Gheorghé Lazar No. 5.
Eladó költözökös miatt sod-ronybetéttel ágyak, szalagarnitúra nagy-tűkörrrel, ebéd-őasztal, festmények, márvány mosdó, stb. Oradea, Str. Ciogariu 15. föld-szint 1. balra. Megte-kinthető délelőtt 10-11 óráig.
Fekete női kabát közepertmetre eladó udvarban. Oradea, Str. Vlahuta 72. szám.
Alkalmazás Házvezetőnőnek, bejárónőnek emenne özevgyaszony, vidékre is. Burikné. Oradea, Str. Turnatorului 7.